

БЕРЕСЕНЬ 1978 Ч. 8

SEPTEMBER 1978 No. 8

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВЕРЕСЕНЬ 1978 Ч. 8

SEPTEMBER 1978 No. 8

Б. Кравців: Чайка	1
У. П. "Ми одної крові — ти і я"	1
Д. Салабан-Горбачевська: Батьки і діти	2
І. Рожанковська: З поїздки по Європі	3
Х. Навроцька: Мої враження з американської конвенції жіночих Клубів	4
Науково-літературний конкурс ім. Л. і П. Ковалевих	5
Український Музей	6
Л. Магун: Бенкет з нагоди 18-ої Конвенції СУА	7
Л. Бурачинська: Сестри Кульчицькі	8
Наша обкладинка	10
М. Тарнавська: Молода українська співачка здобуває розголос на всю Америку	11
Д-р І. Сеняк: "Чорненський тернок — оченьки єї..."	13
Зоя Когут: Дорогі друзі (продовження)	14
М. Галун — Бок: Тітка Америка	16
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович	17
Калейдоскоп жіночого життя. С. Андрушків	18
Наші світлички: О. Хміляк. Потреба приналежності до гурту	19
Вісті з Централі	20
Вісті СФУЖО	21
Our Life	23
Вишивка. Церковні ризи	26
М. С. Пам'яті О. Кульчицької	27
Наше харчування. О. Кузьмович. Осінні заварювання	28
Хроніка Округ. Округа Огайо	29
Розвага-забава	34
Посмертні згадки. Замість квітів	36
Календарець СУА	Обкл.

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.

New York, N. Y. 10003

тел. (212) 533-4646

Our Life Editor **Uiana Liubovych**

тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна колегія: Світляна Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Марта Тарнавська.

Our Life — Марта Бачинська

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівіцька-Холодна.

Передплата в США і Канаді: річна...11.00 дол. піврічна... 6.00 дол.

Поодинокі число 1.15 дол.

Річна передплата: в Англії... 2½ ф. ст., в Австралії... 5 а. д. у Франції... 20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Бельгії...250 б. фр.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America and Canada 11.00 per year, half year 6.00; single copy \$1.15.

In England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова

Олександра Різник — заступниця голови

Люба Волинець — заступниця голови

Христина Навроцька — заступниця голови
— заступниця голови

Ірена Чайківська — протоколярна секретарка

Марія Савчак — кореспонденційна секретарка

Олександра Кіршак — касирка

Іванна Ратич — фінансова секретарка

ВІЛЬНІ ЧЛЕНКИ

Оля Гнатейко

Марія Томоруг

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Кіндрачук — організаційна

Дарія Маркусъ — культурно-освітня

Ірина Руснак — музейна — мистецька

Ірина Лончина — виховна

Теодозія Савицька — суспільної опіки

Ірина Качанівська — суспільної опіки
стипендій

Олена Процюк — пресова

Марта Терлецька — зв'язків

Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова

Поля Книш — член

Надія Попель — член

Евгенія Новаківська — заступниця

Оксана Микитин — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Кашубинська — Огайо

Марія Юзефович — Чикаго

Наталія Даниленко — Філадельфія

Лідія Гладка — Нью Джерсі

Рома Дигдало — Дітройт

Олександра Кіршак — Нью Йорк

Іванна Мартинець — Північний Нью-Йорк

Ірина Скочдополь — Нова Англія

Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate

Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens

Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.

Gieroy, W9, Victoria

Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych

c/o N. 7 887 93 de Paris

26 rue de Tercy, Paris 18-2,

France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung

8 München 5, Rumfordstr. 21

Цей заклик пам'ятаємо з оповідання Р. Кіплінга "Брати Моуглі" Це оповідання читає і любить молодь кількох поколінь. Переглядаючи його тепер, по літах, навіть у тому самому виданні* з тими самими ілюстраціями, не один з нас зворушений, як завжди тоді, коли відслонюємо занавісу літ, яка ділить нас від дитинства і молодости. Ця заслона з різномірних темних і ясних кольорів. Вона, можливо, навіть трішки зміняє те, що ми колись пережили, бож наша пам'ять вміє непомітно підкреслювати ясне, чи поглиблювати тіні пережитого.

Але переглядаючи цю книжку тепер, ми знаходимо поміж рядками цього "оповідання про життя дитини між звірями" багато такого, що могло б стосуватися до життя людини поміж людьми в сучасному так званому цивілізованому світі. Алеж не про цю книжку було нашим наміром говорити. Цей заклик "ми одноєї крові — ти і я" насунувся якраз тепер після вакаційного часу. Влітку роз'їжджаються, малі й дорослі, по всіх п'ятох континентах та зустрічають чи то на рідних землях чи серед чужого моря тих, які є "одноєї крові" А які ж тут суперечні враження, які різні переживання зв'язані з зустрічами, а вслід за тим висновки, надії, розчарування чи захоплення.

Цього року в серпні пластуни відбули свою зустріч в Алберті. Як сама зустріч, так теж перебування в тій частині Канади, де є чи не найбільше згущення нашого поселення, — незвичайні і про них, надіємося, матимемо окремі статті в "Нашому Житті" Тут хочеться говорити про зустрічі українців з-поза України з тими, які живуть в Україні чи в Польщі. Їздять туди наші "тури", приїжджають сюди свояки і знайомі до своїх близьких. Здавалось би, хвилини чистої радості, вдоволення, щастя. Алеж не завжди і не у всіх. Не тільки з особистих причин, бо люди старіються, хворіють, розказують про важкі переживання. Одначе є й інші загальні причини. Старші їдуть в Україну з вантажем спогадів і увлєнь, не раз розмальованих надто веселковими барвами. Той вантаж передають теж дітям, молоді. Розмовляючи з тими, хто повертається, можна почути зовсім протилежні враження — від найбільш захоплених до безоглядно критичних. Алеж не тільки про самі села й міста йдеться. Не важливе те, що діти їдуть туди переконані, що Україна це один вишневий садок з солов'ями і хатками з солом'яними стріхами. Вони інколи здивовані, що не довелось їм побачити навіть одного садка, бо їх на село не допускають. У одних це розчарування прикре, інші раді побачити, що в Україні є теж чудові старовинні міста. Проте найважливіша це оцінка людей, загальної ситуації в Україні чи Польщі. Побувавши тиждень у будь-якій країні, годі виробити собі своє власне поняття про життя в ній як одиниць, так і цілої суспільности, хоч можна тут користуватися книжками, пресою. Що ж тоді говорити про таку величезну, різноманітну країну як СРСР, де не тільки нема правдивої інформації, але й люди навчилися скривати свої погляди чи думки. А тут хтось, хто зустрів (невелике, зрештою, число) різних випадкових осіб, часто береться оцінювати цілу ситуацію в тій країні, а навіть висувати твердження, що і як тамешні люди повинні робити і як поступати. Мовляв "я б " Особливо важливе тут ставлення і оцінка людей. Усіх примірюємо до якогось прототипу українця, яким він повинен бути, як і що має робити,

ЧАЙКА

Ой, горе, горе тій чайці небозі,
Що вивела чаєняток при битій дорозі.
Із пісні, що її — за "Історією Русов"
— мав скласти Гетьман Мазепа

З доріг далеких краю степового,
де чаром зілля і вода у броді,
в тужливім пісні давньої акорді
прибилася, кигичеш нам, небого,

що десь — ген-ген, над Стиром чи над Богом
гніздо вила і рід ростила гордий,
і що проходили хуртечі й орди
і ти горюєш без насліддя свого.

Вітай же, госте нам! Вітай над нами,
журлива пісне, пташко, сизопера,
про горе несказанне заквили —

і поведи хоч мріяма, хоч снами
туди — над плавні рідні, над озера,
де гнізда при дорозі й ми вили.

говорити тощо. Алеж наша мірка — це мірка країни, де ростемо й виховуємося. Щоб оцінити другу людину навіть однієї крові, треба не тільки сентименту, не тільки серця, але й розуміння, що ми не однакові. Хтось сказав, що пізнати когось до глибини — це значить полюбити його.

Уже третє покоління росте у зовсім відмінних умовах тут і там і воно мусить різнитися. Головне, щоб було таке саме ставлення до суттєвого: глибокої безоглядної любови до батьківщини. Їхати туди треба з вантажем не тільки хусток і ниток до вишивання, але з вантажем любови й доброї волі зрозуміти, полюбити. Буває таке, що турист ледве ступить на рідну землю, вже хоче кожного стрічного повчати, як він має поводитися, що і як робити. Це стосується особливо болюче до тих українців, які живуть у Польщі. "Українство" не далось їм легко, але коли б була якась міра чи вага правдивого патріотизму, то не знати, на чию користь вона переважила б, коли б зважити наш, вигідний, патріотизм та їхній.

Молода жінка, мати двох дітей, розказувала: "Коли ми переїхали кордон і їхали карпатською вузькою дорогою серед високих гір, я не тільки відчула реально романтику пісні, яку залюбки співала в Америці: "А верхи гір сягають зір" Я відчула "це тут", я сюди належу, це моя країна незалежно від того, чи вона багата чи бідна, щаслива чи ні"

Буває, що молоді люди, туристи, зустрівши своїх ровесників, знаходять з ними спільну мову; вони не говорять про "політику" і не розказують про те, що в Америці всього багато і які ми тут усі знамениті. Їхня звичайна спільна розмова українською мовою, розмова така, яку ведуть усі молоді люди, є вже сама собою політикою. Вони можуть сказати собі: "Ми одноєї крові — я і ти..."

У. Л.

*Р. Кіплінг. "Брати Моуглі" Переклав Ю. Сірий. Київ-Відень, Видавниче товариство "Дзвін", 1920.

Наша обкладинка. Олена Кульчицька. Жінка з снопом. Графіка
Our cover. Olena Kulchitska. Woman with sheaf of wheat. Graphics.

БАТЬКИ І ДІТИ

(Слово на панелі "СЬОГОДНІШНЯ НАША ДИТИНА - МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ"
(Під час 18 конвенції СУА))

Заздалегідь зазначую, що я не хочу бути Касандрою, але б'ю в барабан тривоги. На жаль, не вдалося мені через різні причини, зібрати статистичні дані, що наглядніше говорили б, ніж я це тепер можу зробити.

Отож, як глянемо відкритими очима на те, що діється тепер у нашому суспільстві, то страх знаходить, бо ми сьогодні стоїмо перед великим запитом — чи буде ще майбутнє українського народу за 10 - 20 років?

Обов'язок батьків є виховати своїх дітей на здорових (психічно й фізично) характерних, вартісних людей. Щоб цього досягти, ми, українські батьки тут в Америці, мусимо виховувати наших дітей на українських американців. А це нелегка справа.

Бачимо молодих українських батьків, які з дітьми розмовляють по-англійському. Щойно, коли дитина підросте, і материні товаришки-українки записують своїх дітей до світлички, тоді й ця мати веде туди й свою дитину. Дитина не вміє розмовляти українською мовою, навіть не дуже її розуміє. Мати далі висилає дитину до світлички, щоб вона навчилася по-українському говорити. Сьогодні бачимо такі явища: у світличці вчительки звертають увагу старшим дітям, щоб розмовляли по-українському, бож це українська світличка, а за дверми, де матері чекають на своїх дітей, розмова між ними ведеться англійською мовою. Не тільки те, але, коли діти виходять із світлички, матері при дітях говорять між собою по-англійському. Бачимо батьків під доріжками, які між собою говорять по-англійському, а коли ж дитина заговорить не по-українському, чуємо: Speak Ukrainian!

Напевно багато з нас читали про штрайк учителів у Клівленді. Кожний, хто читав це, спочатку підсміхнувся, але чим далі читав, тим сумніше йому ставало, бо, здається, чи не по всіх українських осередках могло б таке статися.

Бачимо таке явище: школа українознавства, чи виховники, улаштовують сходи́ни батьків, бо треба наладнати чимало пекучих справ, але прийде 10 - 15 батьків. Відбуваються дитячі імпрези, як, наприклад, "День матері" і на ціле новацьке гніздо прийшло 6 матерей. Ось для належного відсвяткування матури засновується батьківський комітет. На сходинах бачимо менше як 50 відсотків батьків.

Бачимо наші церкви в неділю. Скільки батьків приходить на Службу Божу з родиною? Скільки молодих батьків приводить своїх малих дітей до церкви? Скільки батьків хреститься так, як наш обряд велить? Скільки батьків бере участь у Службі Божій, а не стоїть за порогом? Бачимо національні свята — публіка старша, молодих лиць майже не видно, поза тими, які мусять виступати. Бачимо заплановані про-

гулянки, які не відбуваються, бо нема чим завести дітей. Чуємо як навіть у стадії планування діти кажуть, мама або тато не можуть нас взяти, бо не мають часу.

Бачимо в метрополії Нью-Йорку аж 60 градуантів із Шкіл українознавства. Зі світлички "градуує" 14 дітей, восени до садочку Рідної Школи записано аж 5 дітей.

Бачимо як у всіх наших молодечих організаціях вписи зменшуються з кожним роком. Бачимо скрізь щораз менше наших дітей, бо їхні батьки віддаляються від осередків.

Навівши такі приклади, приходить час задуматися над цими явищами. Мусимо запобігти цьому збайдужінню, батькам треба допомогти зрозуміти, що саме вони незаступні у вихованні своїх дітей. Коли батьки не прикладуть уваги цій справі, то й українські організації самі не зможуть виховати їхніх дітей. Нинішні батьки бояться, або не вміють, або соромляться виховати дітей в українському дусі, а вимагають від усіх українських організацій, щоб вони зробили цю роботу за них

Отож, щоб мати цей український дух, треба зашепити любов до українства, а це значить в першу міру, знати свою мову. Коли батьки самі не вдосконалюють своєї рідної мови, то й жодна організація навіть за шість годин у тиждень не зможе її навчити їхніх дітей. Вислухання лекцій не заступить знання розмовної мови, яке мусить їй дати рідна хата.

Чи проблема не лежить у тому, що більшість наших молодих батьків мають покінчені вищі американські школи, а рівень знання української не дорівнює англійській? Чи не тут завдання наших організацій, до яких ці батьки належать, допомогти їм піднести рівень і знання української мови. Очевидно, з боку батьків мусить бути охота до праці над собою.

У вихованні дітей батькам допомагає середовище. Не тільки батьки хочуть бачити, що є ще інші, які подібно думають, але й діти мусять бачити, що вони не самотні, що є інші діти, також двомовні, що навчаються в суботніх українських школах, належать до українських молодечих організацій і т. д.

Середовище для наших дітей творимо ми всі. На жаль, тут в Америці т. зв. extendend family майже не існує. Молодші генерації мають дуже мало зв'язків із старшими й навпаки. І не багато молодих батьків мають когось, хто передав би їм ті традиції й обряди, що так потрібні для створення того своєрідного середовища.

Треба лише поговорити з дітьми й довідається, що чим раз менше молодих родин святкують чи підготовляють Свят-Вечір за старим чи новим календарним стилем. Часто почуєте, що на Різдво є обід у

3 ПОЇЗДКИ ПО ЄВРОПІ

На конгресі Міжнародної Жіночої Ради в Осльо (тоді Християнія) прийнято в члени Національну Раду Українських Жінок. Це уважалось за велике досягнення, бо членство у Міжнародній Жіночій Раді базувалось на державнім принципі, а Національна Рада Українських Жінок діяла тоді вже на еміграції. Перед українським жіноцтвом відкрилися можливості інформативної праці, які вповні використано на конгресах та засіданнях управи у Християнії, Газі, Римі, Копенгазі. Голова, Софія Русова, та члени управи, Ганна Чикаленко-Келлер, д-р. М. Зархі і другі, здобули багато прихильниць української справи. Численні звіти, що появилися друком у публікаціях Міжнародної Жіночої Ради це історичні документи української дійсності тих часів. По конгресі у Вашингтоні у 1925 р., де Національну Раду Українських Жінок репрезентувала Ганна Чикаленко-Келлер, а в склад делегації входили теж Олена Лотоцька і Юлія Ярема, українці втратили членство як недержавна нація. По Другій Світовій війні Союзи Українок США, Канади та Австралії стали членами Національних Рад Жінок у країнах свого поселення і знову мають доступ до цієї престижної міжнародної організації.

Екзекутива СУА одержала листа від Національної Ради Жінок США з 27 березня ц.р., в яким нас повідомлено, що в днях 5-9 червня ц.р. відбудеться засідання Екзекутиви Міжнародної Жіночої Ради в Осльо, Норвегія, та заразом відзначення 90-ліття цієї організації. У листі зазначено, що СУА, як член Національної Ради Жінок США, може взяти участь у засіданні з правом голосу. Екзекутива СУА вирішила делегувати мене на це засідання. Головною ціллю моєї участі було пригадати зібраним представницям Національних Рад Жінок усіх континентів, що якраз у тім самім місті у 1920 р. українки

перший день, а в Свят-Вечір прикрашують ялинку і чекають на Санта Клоса. Також у молодечих організаціях зникають влаштування Свяченого чи Просфори, бо нема часу, або нема кому цим зайнятися. Студентство рідко коли організує й відзначає Свято Крут. Діти навіть не свідомі того, що за українським звичаєм відзначаємо іменини, а не лише уродини.

Знаю, що це приклади, які всіх болять. Але, якщо відчуємо біль, то й намагаємося якимсь способом виликуватися. Мусимо пам'ятати, що ми й наші діти живемо двома культурами і цим збагачуємо наше життя. Користуючися надбаннями двох культур, наші діти багато здобувають. На жаль, часто бачимо, що в них існує почуття меншевартості супроти української культури. Очевидно, ми свідомі цього, що воно постає в наслідок малого ознайомлення з нею.

Не можна ніяк зводити наше українське життя тільки до гопака й вареників. І тут мусять усі наші українські організації **допомагати батькам** у вихованні їхніх дітей, бо ж і всі ми поносимо відповідальність за майбутні покоління.

стали членами Міжнародної Жіночої Ради та зложити відповідну заяву.

Ділові наради попередило святочне відзначення 90-ліття Міжнародної Жіночої Ради в понеділок 5 червня в год. 12 дня у просторій залі магістрату, під проводом голови, принцеси Прем Пурахатра. Усні привіти виголосили: майор міста, голова Національної Ради Жінок Норвегії, член норвезької королівської родини княжна Соня, заступниця генерального секретаря Об'єднаних Націй Гельві Сепіля та голова Національної Ради Жінок Ivory Coast. Відчитано теж письмові привіти від урядів багатьох держав. Увечері того самого дня відбувся у замку Акергус бенкет, на яким королівську родину знов репрезентувала княжна Соня, а святочну промову виголосила Інгер Люїза Валле, міністер справедливости Норвегії. Протягом цілого тижня відбувалися у вечірніх годинах різні імпрези і прийняття. У свободній товариській атмосфері учасниці нарад мали змогу нав'язувати ближчі знайомства та обмінюватися думками. Я використовувала цю нагоду для інформації про українську проблематику та роздавання матеріалів.

У вівторок 6 червня почалися наради Екзекутиви Міжнародної Жіночої Ради, в яких взяло участь коло 200 членок. Я передала голові привіт від СФУЖО, який вона прочитала. Мені уділено голосу в середу 7 червня на ранішній сесії. Текст заяви появився в "Нашім Житті", ч. 7 липень-серпень 1978. По короткім вступнім слові я прочитала заздалегідь приготованого листа, на закінчення сказала дещо про працю СУА, зокрема відзначення Міжнародного Року Дитини, стипендійну акцію та заснування Українського Музею. Мій виступ мав позитивний відгук. До мене підходили представниці

Багато з наших молодих батьків є активні в обороні дисидентів та в інших організаціях і виконують важливу роботу в американських колах. Але у багатьох з них знання української історії і культурних надбань не дуже то глибокі.

Отож, що можемо ми, а особливо наші організації зробити, щоб допомогти батькам у вихованні їхніх дітей?

В першій мірі мусимо частіше й глибше призадумуватися над цією справою і організувати цю, так потрібну, допомогу батькам. Коли батьки будуть певніше почуватися у своїм українстві, то передадуть це своїм дітям. Чи не треба дати їм можливості почути від фахівців, як цю двокультурність використовувати для наших потреб. Як давати собі раду з щоденними проблемами у вихованні дітей в українському дусі?

Уважаю, що всі українські організації мають обов'язок присвятити більшу увагу й допомогу батькам у вихованні дітей. Наші організації є на те, щоб допомагати батькам, а не за них виконувати їхні обов'язки.

різних Національних Рад (Канада, Німеччина, Південна Африка, Нова Зеландія, Англія, Бельгія, Норвегія, Австралія, Індія і інші) ставили питання, висловлювали піддержку у заходах для здобуття членства українок у Міжнародній Жіночій Раді на відповідній базі. Я роздавала приготовані заздалегідь інформаційні брошури про СУА, СФУЖО, а також брошуру УКК про 60-ліття державности. Голова Національної Ради Жінок Канади, яка у перших днях нарад відряджувала висувати справу членства СФУЖО у Міжнародній Жіночій Раді, змінила думку і заохочувала робити заходи в тім напрямі.

На порядку нарад були звіти, проекти, пов'язані з Міжнародним Роком Дитини, і приготування до наступного конгресу, що відбудеться в серпні 1979 р. в Найробі, Кенія, яку попередить Міжнародна Конференція Міжнародного Року Дитини. Присвячено теж увагу Конференції Жіночої Декади, що відбудеться в червні 1980 р. в Тегерані. Я брала участь у всіх засіданнях від понеділка 5 червня до п'ятниці 9 червня. По приїзді до Осльо я нав'язала контакт з норвезьким гуртком Міжнародної Амнестії, що прийняв опіку над п'ятьма жінками політичними в'язнями, в тому чотирма українками і одною московкою. В четвер відбула зустріч з гуртком, до якого належать молоді люди у віці 19 до 22 років, три жінки і три чоловіки. Я роздала присутнім брошури СУА, УКК, видання Українського Музею. Всі ці матеріали викликали велике зацікавлення. Виявилось, що минулого тижня відбулися дводенні наради гуртків Міжнародної Амнестії Норвегії, де широко дискутовано принципи і форму праці цієї організації. Зустріч тривала коло трьох годин, голов-

ною темою були інформації про Україну, становище українців, зокрема політичних в'язнів, в ССРС та можливості допомоги. Присутні виявили багато доброї волі, ставили різні питання, на які я старалася дати вичерпні пояснення. У висліді розмов, я зобов'язалася удержувати з ними зв'язок та пересилати інформації. Того самого дня відбувалися прийняття для делегаток Міжнародної Жіночої Ради в приватних домах. Я мала запрошення, з якого була б дуже радо скористала, однак мусіла вибачитись з огляду на зустріч з гуртком Міжнародної Амнестії.

В суботу 10 червня я відїхала до Женеви. В неділю відвідала пані Лесю Ковалів, що разом зі своїм покійним чоловіком Петром уфундувала літературні нагороди, якими адмініструє СУА. Я передала пані Лесі Ковалів письмовий привіт від конвенції СУА і скромний дарунок (керамічну плякету роботи С. Геруляк). П. Ковалів подарувала для Українського Музею тарілку, виконану в Києві у 1856 р. Наступного дня я відбула розмову з урядовцем швайцарського банку, в якому зложений капітал у формі інвестицій, з яких відсотки призначені на літературні нагороди.

Увечорі того самого дня я мала зустріч з групою українських жінок, яку зорганізувала Зоя Лісовська. Я роздала наші матеріали, розказала про працю СУА, інформувала про СФУЖО, Український Музей, участь у нарадах Міжнародної Жіночої Ради. В середу 14 червня мала подібну зустріч з членками Українського Жіночого Союзу у Відні. Я винесла враження, що зв'язок СУА з гуртками українських жінок, зокрема в тих країнах, де наше поселення дуже мале, може принести обопільну користь.

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

МОЇ ВРАЖЕННЯ З АМЕРИКАНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ ЖІНОЧИХ КЛЮБІВ

У Фініксі, Арізона, відбулася 5 — 9 червня 1978 року 87 Конвенція Генеральної Федерації Жіночих Клубів, на якій я мала честь репрезентувати Союз Українок Америки. Летіла я до Фініксу не тільки брати участь у конвенції, але також відвідати 3 Відділ СУА та зустрітись з членками того далеко віддаленого Відділу.

З переписки з головою 3 Відділу Галиною Агашук, я знала, що Відділ влаштує в неділю, напередодні конвенції ГФЖК, полуденок для міжнародних делегаток. На лєтовищі зустріла мене секретарка Відділу Аня Дидик і завезла мене до дому п-ва Агашуків, в якому саме був полуденок, дуже елегантно приготований панями 3 Відділу. Ініціатива Галини Агашук запросити чужинок була надзвичайна, бо дала трьом делегаткам українкам — Любошаві Шандрі від СФУЖО, Наталії Іванів від Українського Золотого Хреста і мені від СУА — змогу познайомитись ще перед конвенцією з міжнародними делегатками та їхніми провідницями, які не один раз стали нам у пригоді.

Якось при перекусці, використовуючи захоплення смачними українськими стравами, можна було свобідніше розказувати про Україну, її культуру та

сучасну долю. Зупинилася я на цьому довше, бо наші знайомства з цими делегатками дали нам більшу певність себе, коли вже при відкритті конвенції ми могли вітатися з ними, звертаючись до них по прізвищу чи навіть імені. Ці пані також нас добре запам'ятали, згадуючи приємну атмосферу на недільному полуденку. Завдяки саме провідницям, а головню пані Мері Хот, ми три українки, при нагоді полуденків чи вечер у вужчому колі, мали змогу зблизитися з представницями різних країн чи американських організацій. Ми три держалися разом і називали нас "Three Ukrainian ladies"

Сама конвенція, яка була дуже добре підготована поодинокими комісіями, святочно відкрита в понеділок 5 червня, зробила на нас велике враження. Брало у ній участь 1800 делегаток, зібраних у величавій залі, розміщеній за стейтами, на що вказували таблиці, а міжнародні делегатки і представниці т. зв. "ассошіетед" членів, до яких належить СУА, сиділи у двох перших рядах перед президіяльним столом.

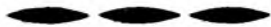
Конвенцією проводила Джері Ваґнер — президентка ГФЖК. Її привітність і чар при взірцевій діловості причинилися у великій мірі до успіху конвенції.

Програма була дуже цікава. Крім ділових нарад

В четвер 15 червня відвідала музеї народного мистецтва у Відні в замку Кіттзее, про це буде окреме згадування.

Участь у засіданні Екзекутиви Міжнародної Жіночої Ради підтвердила у великій мірі мою думку про нашу роль і завдання на міжнароднім терені. Важко говорити про наші "успіхи" на численних конгресах чи конференціях, в яких брали участь представниці СУА чи СФУЖО по Другій Світовій війні. Наші можливості обмежуються до інформації про українську проблематику, часом є нагода добитися включення резолюцій в обороні людських прав, зокрема політичних в'язнів. Резолюції мають лише моральне значення. Це апель до делегаток, щоб у співпраці з урядами своїх держав висували схвалені проекти та по змозі переводили їх в життя. Це звичайно їм удається, головню у ділянках виховній, суспільної опіки, рівноправности жінок і т.п. Усі міжнародні жіночі організації залишають на боці політичні проблеми, навіть резолюції про людські права мають дуже загальний характер.

Можливості інформації про сучасне положення в Україні необмежені, одначе вони у нас невикористані як слід. В першу чергу бракує друкованих матеріалів, як також зв'язку з краєвими організаціями різних держав. Багато легше було б нашим делегаткам нав'язувати контакти та знаходити розуміння для наших проблем, коли б ці організації були постійно інформовані про українські справи. Нам слід перевірити дотеперішні методи праці на міжнароднім терені та усунути недоліки.

над змінами статуту і резолюціями, над якими дискусія була обмежена до одного голосу за і одного проти, голосування проходило скоро. Представниці балтійських народів внесли проект резолюції, піддержаний Л. Шандрою, який пропонував створення постійної комісії при ГФЖК для слідкування порушення прав людини у країнах світу. Ця резолюція, яку конвенція ухвалила, вимагає конкретного переведення в життя прийнятої на 86 Конвенції загальної резолюції про права людини.

Кожний день починався присягою на прапор, патріотичною піснею і молитвою, складеною відповідно до дня поодинокими членками управи, що, на мою думку, вносило відповідний настрій і почуття відповідальности.

Уже від 7.³⁰ кожного ранку відбувалися семінари, на яких доповідачами були професійні люди. Із семінарів можна було багато скористати в ділянці преси і інформації, планування праці, здобування фондів і т.п.

Жіночі клуби у всіх стейтах Америки працюють головню у філантропійній ділянці, здобуваючи гроші на улаштування, а то і на будову частин шпиталів, мистецьких чи культурних центрів тощо, обертаючи мільйони доларів. Про працю цих клубів звітували президенти стейтових відділів ГФЖК.

У програму кожного дня входили щонаймні дві доповіді, яких теми актуальні і цікаві для жінок, як

НАУКОВО-ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС З ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

Пригадуємо, що у 1977 р. проголошено конкурси з фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих а саме:

1) Літературний конкурс, якого реченець первісно визначений до 31 грудня 1977 згодом продовжено до 28 лютого 1978 р. (див. "Наше Життя" січень 1978 р.). До журі цього конкурсу на літературний твір з історичною тематикою запрошено Богдана Бойчука, Асю Гумецьку і Лярису Онишкевич. Склад журі та інші інформації про конкурс були проголошені в загальній українській пресі в США, Канаді та інших країнах українського поселення.

На вересень 1978 р. заплановано перше засідання журі, яке розгляне твори друковані і недруковані, які відповідають передбаченим правильником конкурсу критеріям.

2) Науковий конкурс на історичну працю (монографію), якої темою може бути будь-який відтинок історії України, має визначений реченець для надсилання творів до 31 грудня 1978 р. Склад журі буде подано своєчасно.

Пригадуючи це, запрошуємо та заохочуємо до участі. Твори просимо присилати на адресу:

Ukrainian National Women League
108 Second Ave.
New York, NY 10009

**Комітет Науково-Літературного Конкурсу
з фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих**

Делегатки — українки на Конвенції Генеральної Федерації Жіночих Клубів у Фініксі, Арізона 5 — 9 червня 1978 р. серед членок 3 Відділу СУА, Фінікс, Арізона. Третя справа Голова 3 Відділу — Галина Агащук, четверта — делегатка СУА Христіна Навроцька, шоста — делегатка СФУЖО Любослава Шандра, сьома — делегатка Золотого Хреста Наталія Іванів.

Ukrainian women delegates to the Convention of the General Federation of Women's Clubs in Phoenix, Ariz. on 6/5-9/1978; seated among members of UNWLA Br. 3 in Phoenix. Third from r. president of Br. 3 Halyna Ahashchuk; 4th from l. Chrystyna Nawrocky, UNWLA delegate; 6th from l. WFUWO delegate Luboslava Shandra; 7th from l. Natalia Iwaniv, delegate of Gold Cross organization.

Продовження на обороті

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE ·
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО КОРИСТУВАННЯ
СЕРЕДА, СУБОТА, НЕДІЛЯ: год. 1-5 ПО ПОЛ.
П'ЯТНИЦЯ: ГОД. 3-7 ПО ПОЛ.
В ІНШИЙ ЧАС, ЗА ДОМОВЛЕННЯМ: ТЕЛ. (212) 228-0110

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ:

По 50.00 дол: 84 Відділ СУА, Стефанія Шандра, Дольтон Ілл.

По 25.00 дол. Д-р Роман Мороз, Централь Айсліп, Н.Й.

По 4.00 дол. Теодозія Депутат, Боффало, Н.Й.

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В НЬЮ-ЙОРКУ.

Оксана Богданович, Бруклін, членка 21 Відділу СУА — вишиваний фартух, роботи Теклі Фарміґи з 1880 року.

В. Гусаковський, Елмгурст, — вишиваний рушник з Чернігівщини 1915 року. Ляриса Вацке, Едмонтон — 2 знімки (перемітка кінець 19 ст. і рукав вишиваний "коциком" з 1909 р. з села Старий Гвіздець, Городенського повіту)

Анна Маланюк, Канада — інкрустований гуцульський свічник (передали пп. С. Онуфрик і А. Натина.)

Д-р Василь Мизак, Бруклін — 3 знімки з села Гермаківка 1925 року.

ось "Воля жінки у сучасному суспільстві", "Використання сонячної енергії", "Провідництво" і ін. Доповідали молоді жінки, які займають відповідальні пости в державних департаментах у Вашингтоні. На закінчення конвенції дуже цікаву і доволі критичну доповідь на тему незадовільної системи в теперішньому уряді та недомагань в економічному стані держави виголосив провідник меншости в Конгресі Джан Дж. Род.

Вечорами відбувалися спільні вечери деяких стейтів, але для нас була важлива вечеря для міжнародних делегаток, якою провела голова комісії для міжнародних провідниць ("гостесіс") М. Росс. Президентка Дж. Ваґнер у своєму слові підкреслила значення різнонаціональних клубів у Генеральній Федерації. У цій вечері взяли участь 10 членок 3 Відділу СУА, які своїми чудовими вишиваними сукнями чарували чужинок.

Міжнародні представниці були з Ірану, Єгипту, Ізраїлю, Голландських Антиллів, Греції, Канади, Бермюди, Нассау, Голландії, Іберії, Тайвану, Литви, Латвії і Естонії. Українські жіночі організації заступала представниця СФУЖО.

У програму входило також звітування представниць т. зв. "ассошієтед" членів, яких було 15, між ними СУА і Український Золотий Хрест. Звіти були обчислені на дві хвилини про працю за останні два роки. У моєму звіті я говорила про бразилійську стипендійну акцію, заснування Союзом Українок Українського Музею, про його виховне й інформативне значення, про журнал "Наше Життя", видання брошур тощо. Також підкреслила я, що 18 Конвенція СУА проходила під гаслом "Сьогоднішня українська

Павло Музика, Ірвінгтон — Українські гроші 100.00 гривень.

Олена Папіж, Дітройт — лялька в одязі Княгині Ольги. Ольга Платош, Гартфорд — шовковий жупан з 1918 р. львівської області.

Стефанія Слюзар, Ріджвуд, членка 21 Відділу СУА — вишивані додатки до мужеської сорочки, вишивану серветку з 1930 р.

Параня Стетків, Воррен — тканий рушник з села Зарва-ниця з 1960 р.

Петро Хлібович, Нью Брітан — українські гроші в чотирих банкнотах.

Марія Янів, Севен Гільс — вишиване накривало на лежанку з 1928 р.

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ УКРАЇНСЬКОЮ МУЗЕЮ

Білоуси, Воррен, Міч. 2 ручно плетені накривала на склянки.

Щиро дякуємо

Директор Українського Музею. **Марія Шуст**

дитина — майбутнє українського народу", чим СУА почав відзначування Міжнародного Року Дитини. Багато делегаток підходили, гратулюючи за працю, яку СУА провадить, і жалували, що мало часу дають на звітування.

Однією з найбільших атракцій конвенції був міжнародний полуденок, в якому взяло участь 800 осіб. Тут представниці різних народів у своїх національних одягах мали змогу у трихвилинному звіті розказати про досягнення організацій їхніх країн. Любо-слава Шандра, як представниця СФУЖО, звітувала про працю цієї світової федерації.

Комісія для Міжнародних Клубів призначила одну кімнату для виставок, в якій за допомогою 3 Від. СУА ми влаштували малу, але зразкову виставку народного мистецтва, при чому розповсюджували брошури наших організацій.

Що два роки на Конвенції ГФЖК є вибори нової управи. У програму 87 конвенції саме входили пере-вибори, які за американським звичаєм попереджувало представлення кандидаток (по дві на кожний пост) президентами їхніх стейтів, а самі кандидатки подавали свої ідеї і пляни. Президенткою стає автоматично президент-елект, як також перша заступниця президенткою-електом. На моє здивування, голо-сувало на 1800 делегаток тільки 800. Вислід був поданий по майже цілоденному голосуванні. Вечорами відбувалися концерти, в яких, м.ін., брали участь стипендисти ГФЖК. На закінчення відбулася святочна інавгурація нової управи, переведена з великою церемонією, на якій виголосила своє слово нова президентка Оскар С. Сауерс, подаючи свої пляни і завдання для ГФЖК.

Докінчення на ст. 17

БЕНКЕТ З НАГОДИ 18-ОЇ КОНВЕНЦІЇ СУА В НЬЮ-ЙОРКУ

Бенкет ХУІІІ Конвенції СУА. Загальний вид залі.

Banquet of the 18-th UNWLA Convention. General view.

Бенкет відкрила голова Конвенційного Комітету Марія Томоруг. Після відспівання присутніми українського й американського гімнів, вона привітала о. д-ра В. Гавліча, о. В. Базилевського з пані-маткою, почесну голову СУА Лідію Бурачинську, новообрану голову організації Іванну Рожанковську, І. Пеленську, інж. Олексина, інж. Івашкова, ред. Уляну Любич, всіх делегаток і гостей та передала провід бенкету О. Гнатейко, яка вела його українською мовою і М. Граб, яка була англомовною ведучою.

Хору "Молода Думка" в Нью-Йорку, Посередництва Подруж "Мета" в Філядельфії, 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку, Сестрицтва в Бавнд Бруку, Українсько-американських Ветеранів, Крайової Пластової Старшини, Братства "Броди-Лев", Робітничого Союзу, Золотого Хреста, Об'єданого Комітету Нью-Йорку.

Виховна референтка СУА Ірина Лончина представила присутнім перебіг і висліді конкурсу для дітей "Хто ми і чиї ми діти", який був розписаний у зв'язку з "Роком Дитини" Відчитала теж рішення журі про нагороди і вирізнення за писані і мальова-

Голови відзначених Відділів СУА. Посередині голова СУА Іванна Рожанковська і голова комісії відзначень Христинна Навроцька

Presidents of the honored UNWLA Branches. In the center, the president of UNWLA Ivanna Rozankovsky and the chairwoman of the awards committee Chrystyna Nawrocky.

Після слова І. Рожанковської молитву провів о. д-р В. Гавліч. Наспіли письмові привіти від Первоієрархів наших Церков — Патріярха Йосифа І, Митрополита Мстислава, Митрополита Йосифа Шмондюка, єпископа В. Лостена і пастора О. Гарбузюка. Усні привіти почалися після представлення гостей за президентським столом.

Привіти склали: о. д-р В. Гавліч від парафії св. Юра в Нью-Йорку, о. В. Базилевський від православної церкви св. Володимира в Нью-Йорку, Ірина Пеленська від СФУЖО, інж. Олексин від УККА. Наспіли теж привіти від Конвенційного Комітету УНС, Українського Наукового Центру в Гарварді, Чотирьох Свобід України, Товариства Українських Інженерів Америки й нью-йоркського Відділу, Спільки Українських Журналістів Америки, ЗУАДК у Філядельфії, Спільки Української Молоді (централі й відділу в Нью-Йорку), Пластової Станиці в Нью-Йорку,

ні твори дітей (докладний перелік гл. "Наше Життя" ч. 7 ст. 11).

Олександра Різник у своєму слові вказала на значення Українського Музею не лише для членства СУА, але й для широких кіл громадянства, яке повинно всебічно підтримати цю культурну установу.

Відслонено "Таблицю меценатів Українського Музею" Меценатами є Відділи СУА, які склали по одній тисячі доларів. Це такі Відділи: 1, 17, 28, 33, 58, 59, 64, 70, 72, 82, 83, 86, 92, 99, 108. Цим Відділам вручено грамоти на руки їх голів. Меценатами Музею стали Округи СУА — Дітройт, Нью-Джерзі, Чікаго.

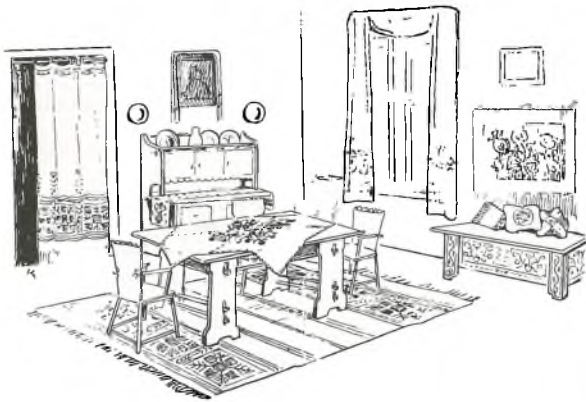
Мистецька частина бенкету складалася з виступу співацького тріо з Чікаго й рецитації Наталки Чуми.

Лідія Магун

СЕСТРИ КУЛЬЧИЦЬКІ

Мистецька спадщина Олени Кульчицької багата й різноманітна. З нагоди її 80-ліття й відходу мисткині у вічність відбулись численні виставки її творів, в Україні видано кілька монографій. Отже можна вважати, що її творчість насвітлено достатньо, особливо, коли порівняти її з іншими мистцями того часу. Та всі ці заходи не дали погляду на її працю в прикладному мистецтві. Ця ділянка в нас завжди недоцінена, отже й тут їй не приділено уваги.

Олена Кульчицька пробувала своїх сил у прикладному мистецтві і лишила в ньому поважний слід. Підставу до того дала їй мистецька освіта. Як знаємо студіювала вона у Відні в рр. 1903 - 1908, а в тому часі жінок до академії мистецтв не приймали. Отже вона записалась до відомої мистецько-промислової школи і дістала там основне знання техніки ужиткового мистецтва. Коли повернулась на рідні землі, перед нею відкрилося багатство українського народного мистецтва. Воно було тоді ще мало відоме й признане за винятком гуцульської дереворізьби, яку вивчали у спеціальній школі в Коломиї і Вижниці. А вишивки і тканини ховалися по далеких селах, писанки були звичним святочним атрибутом, що не викликав спеціальної уваги.

*Мистецька обстановка хати у проекті О. О. Кульчицьких
Artist's furnishings for a projected house. O. O. Kulchitska.*

Олена Кульчицька була однією з перших, що старалась дослідити те багатство. Вже в юних роках, що пройшли в Косові, вона запізналась із побутом гуцулів. Пізніше використовувала кожні літні вакації, щоб розглянути якусь нову закутину української землі. Найбільш виразний слід того залишився в її альбомі "Народне вбрання Західної України", що появився в 1959 р. Там, поруч народного одягу однієї чи другої околиці, все є зарисований взір сорочки, завій голови чи оригінальне взуття.

Згаданий альбом є наявним доказом її дослідів. Окрім того ми тут хочемо розглянути її намагання застосувати цю народню творчість до сучасного побуту. В цьому власне суть прикладного мистец-

тва, що, опираючись на традиційних мотивах даної країни, знаходить дорогу й доступ до сучасності. Олена Кульчицька працювала в тому напрямку і залишила нам цінні спроби тих шукань.

Не маємо змоги впорядкувати їх хронологічно. Не знаємо, коли і в якому порядку вона виконала ту чи іншу річ. Але є певний опірний пункт 1925 р., коли почав виходити журнал "Нова Хата" у Львові. Його почала видавати кооператива Українське Народне Мистецтво. Це була установа, що поклала собі за мету не тільки досліджування народньої творчості, а й використання її у сучасному побуті. Десь на переломі 1925 на 1926 рр. запрошено до співпраці Олену Кульчицьку. І тут у цілому ряді проектів виявила вона свій підхід.

Заки станемо це розглядати, слід вказати на одну передумову, що ускладнює справу її авторства. Майже в усіх працях, чи то у вишивкарстві чи килимарстві, Олена Кульчицька настоювала на співавторстві своєї сестри Ольги. Навіть сторінку ручних робіт, що існувала в журналі "Нова Хата" фірмували вони разом. А в тих проектах, що виявили автора, завжди стояв подвійний підпис О.О.К.

У народньому мистецтві родинна творчість є частим явищем. Пригадаймо тільки різьби Шкрибляків, батька і сина, кераміку Цвіликів, жінки й чоловіка. З-під їх рук виходили твори, що мали відпечаток творчості одного і другого партнера. А в Олени й Ольги Кульчицьких ця границя не існувала, згідно не можна було її збагнути. Мисткиня Наталія Стефанів, яка студіювала в Олени Кульчицької і заприятлилася з нею, твердить, що в прикладному мистецтві обидві сестри працювали разом. Це й вони завжди підкреслювали в сигнатурі твору. Треба припустити, що в Олени Кульчицької була деяка перевага вже завдяки її досконалому вишколу у віденській школі. Можливо, що технічна досконалість була більша у другій сестри. І так вони себе доповнювали, одна у проектах, а друга у виконанні.

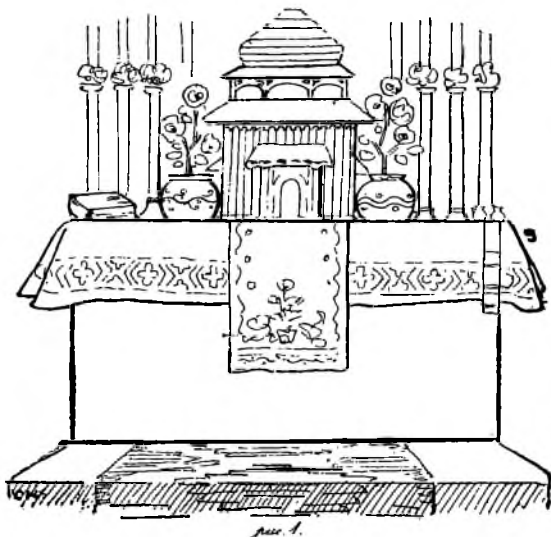
Подаємо тут кілька задумів сестер Кульчицьких у декоративній як помешкання, так і церкви. Ось проект ідальні в українському стилі. Тут мисткині запроектували не тільки потрібні вишивки і килим, але й меблі. Ось стіл і стільці, взоровані на народніх виробках, а тут знов українська скриня на низьких ніжках. Це все доповнюють вишивки на завісках, порт'єрі, скатертині і рушнику. Маката на стіні може бути вишивана або тканина.

Проект церковних прикрас подібно запланований. Кивот у формі дерев'яної церковці, тетрапод взорований на гуцульському столі, такий же столик під Євангеліє. А до того достосована скатертина на престолі, рушники на іконах і престолі й столику під Євангеліє.

Як бачимо все запроектоване дбайливо, з поглядом на цілість мистецького ефекту і з увагою для

деталів. В інших числах запроєктовані подушки, сашетки, щітники, покривало на валіску і т. д. Є також проєкт вишиваної макати на стіну, розміром 1 м X 80 см, взір оснований на мотивах полтавських рушників.

Підхід обох мисткинь до застосування дуже уважний. Як бачимо, вони не перетворюють мотивів, а стараються зачерпнути з багатой скарбниці народньої творчості те, що без великих змін може у сучасному побуті придатися. До того стараються бути ошадними, без перевантаження орнаментом. Поодинокі мотиви перекликаються з собою, наприклад, взір на килимі той самий, що на порт'єрі. Те саме бачимо в прикрасах церкви. Рушники на іконостасі й тетраподі чи столику під св. Письмо — живі в кольорах, тоді коли скатертина на престолі витримана у спокійних відтинках.

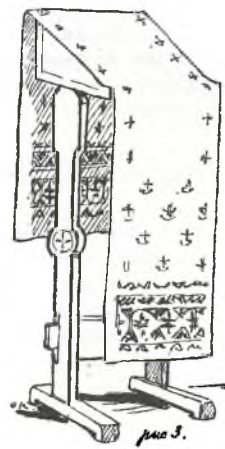

О. О. Кульчицькі. Проєкти прикрас до церков. Загальний вид вітара.

О. О. Kulchitska. Designs for church ornaments.

Загальний вид іконостасу, з рушниками над і під образами ІХ і МБ. Тетрапод в гуцульському стилі з рушником

Стіл під євангелію (в гуцульському стилі з рушником). Нова Хата ч. 4, 1927

Цю засаду у проєктуванні вони застосовували також у виконанні предмету. Вони старались збагнути кожну техніку сільського виробництва. Про те, що сестри Кульчицькі мали у своєму помешканні кілька ткацьких станків, було загально відомо. Два станки були призначені до килимів, отже знак, що їх виробляла одна і друга. На менших станках виробляли плаhti чи крайки. Про цю роботу обох сестер пише їх учениця Євгенія Андрохович у своєму спогаді. "На першому Олена звичайно ткала свою композицію, а Ольга відробляла дещо зі старих кусочків..."

Є. Андрохович твердить, що Олена Кульчицька сама виробляла сільську вибірку. Вона вирізьблювала дошки до відбивання, найчастіше лемківським узором і при помочі того відбивала взір на полотні. Полотно сестри замовляли на Поділлі. Блюзки вони виконували з бурунчуку, що його привозили з Буковини. Бурунчук вони мережали й зашивали полтавськими лиштвами. Є. Андрохович пригадує собі таку блюзку зашиту сірим і білим або кремевим шовком. На льняних сукнях сестри уживали поліський узір.

Євгенія Андрохович згадує також про досліду

роботу обох сестер. Про ці досліди говорить також альбом "Народне вбрання Західньої України" Але за її свідченням "все своє життя вони колекціонували українські народні вироби, головно вишивки, тканини і прикраси кожухів. Олена приготувала, це для музею і воно було вміщене на картонах за районами. Це були справжні сільські взори чи відроблені або відбивані з поясненням з якого часу і т.д. Я для неї збирала дещо у селі Космачі, Брустурах і Жаб'ю, коли жила там один рік. Вона теж цікавилась старими церковними ризами, так що у моїй околиці я мусіла обходити старі церкви і, коли не могла визначити їх для неї у священників, то відрисовувала і записувала, як вони виглядали"

"У них теж була колекція писанок" — пише Є. Андрохович. — "У картотеках у них були зарисовані всі можливі взори писанок, кераміки й одягів."

Окремо слід обговорити виробництво килимів, що йшло під найменням обох сестер. На еміграції маємо лиш кілька таких виробів, один із них є в Українському Музеї в Нью-Йорку. Та залились у пам'яті їх композиції, що їх бачили ми на виставках у Львові. Тут Олена Кульчицька (а треба припускати, що це були її проєкти) вже ступила один крок далше. Вона вже експериментувала перебудовуючи поодинокі народні мотиви. Не відомо, чи більший простір килима її до того заохотив, але ці стилізації виходили в неї вдало. Пам'ятаємо навіть фігуральну композицію ікони на килимі в її власному помешканні. Треба додати зі спостережень Є. Андрохович, що вовну до килимів сестри фарбували самі.

Зайво говорити, що найкраще зілюстрована творчість сестер була в їх власному помешканні. Тут усе було продумане і дбайливо опрацьоване. "Усе творило незрівнаним цілість" пише Д. Старосольська, згадуючи свої відвідини в їх домі.* Вона вперше стрінулася із сестрами Кульчицькими в 1919 р. в Баранові, куди вони були вивезені, як заложники з

* Д. Старосольська: "Артизм" "Нова Хата" 1928 ч. 5.

Перемишля. В'язні проживали в замку і власне там сестри Кульчицькі зуміли зі своєї кімнати зробити товариське вогнище. Один чи другий предмет народного мистецтва створював рідну атмосферу.

Зостається згадати ще про вплив, що його залишили сестри Кульчицькі в нашому прикладному мистецтві. Він виявлявся двома способами — через навчання у школі і співробітництво в журналі "Нова Хата". Про взаємини з ученицями (Ольга Кульчицька також працювала, як учителька) розкаже окрема стаття. Скажемо тільки, що учениці обох сестер вийшли у світ із добрим знанням народного мистецтва, а це багато значить у нашій дійсності, де цього знання ніде не вчили.

У журналі "Нова Хата" співпраця сестер Кульчицьких тривала лиш кілька років. А шкода, що вона передчасно обірвалась. Їх обережність у застосуванні народніх узорів, їх уміння вишукати з багатой скарбниці те що відповідне, було б може залишило більш тривалий слід у тому процесі, що зветься постановням прикладного мистецтва. А так вони лиш вказали шлях, яким слід було б іти. Але й за те ми сестрам Кульчицьким вдячні. Бо вони вглибились у ділянку народного мистецтва куди більше, як інші їх колеги-мистці.

НАША ОБКЛАДИНКА

На нашій обкладинці графіка Олени Кульчицької, а в числі зразки деяких її творів. Цих кілька графік чи олій не дають очевидно повного образу її творчості, а навіть приблизної уяви про усю ширину її зацікавлень у ділянці образотворчого мистецтва. Творчість її була незвичайно різномодна не тільки якщо йдеться про сюжети, але теж техніки.

Наша увага, у тексті числа, звернена на цю визначну й непересічну особистість передусім з точки погляду її праць у ділянці прикладного мистецтва. Про це містимо окрему

Олена Кульчицька. Кий. Лінорит
Olena Kulchitska. Kii. Lithograph.

ОЛЕНИ КУЛЬЧИЦЬКОЇ

Олена Кульчицька. Екслібрис.
Olena Kulchitska. Ex Libris.

Олена Кульчицька. Князь Ярослав Мудрий. Лінорит
Olena Kulchitska. Prince Iaroslav Mudrii.
Lithograph.

Олена Кульчицька. Автопортрет. Олія
Olena Kulchitska. Self-portrait. Oil on canvas.

статтю зі зразками її проектів меблів, церковного устаткування, а теж на сторінці "Наша вишивка" вишиваних фелонів тощо. Учениця написала спогад про неї, отже є теж відмічена її педагогічна діяльність. Була б прогалина коли б принаймні у формі кількох репродукцій не представити Олену Кульчицьку, як ілюстраторку, графіка й малярку. У тих ділянках образотворчого мистецтва залишила вона чималу спадщину. У наших дальших планах присвятити Олені Кульчицькій — мистцеві пензля, олівця і рильця ще нераз увагу.

Молода українська співачка здобуває розголос на всю Америку.

Квітка Цісик, що в американському музичному світі відома як Casey Cisyk, є дочкою п-ні Івонни Цісик з Нью-Йорку та передчасно померлого скрипалля-віртуоза Володимира Цісика. Квітка народилася в Нью-Йорку в 1953 році, закінчила Mannes College of Music та є замужем за Джеком Кортнером, композитором.

Квітка Цісик в юнацькі роки була активною пластункою, виступала у головній ролі в балеті "Попелюшка", як учениця балетної школи Роми Прийми-Богачевської. Разом із своєю високообдарованою сестрою Марією Цісик, концертною піаністкою та педагогом (що займає тепер пост "distinguished artist in residence" в каледжі на Монтерейському півострові), Квітка була вибрана молодим талантом "Нашого Життя" ще в 1970 році. За вісім останніх літ вона стала успішною професійною співачкою, що їй ворожать велику кар'єру загально-американського масштабу.

Питання: Коли я дивилася на програму Джанні Карсона та слухала Вашого виступу цього пам'ятного вечора 3 лютого 1978 року, я подумала собі, що Ви, мабуть, перша українська співачка, яка дістала запрошення виступити на цій телевізійній програмі перед багатомільйонною аудиторією цілої Америки. Чи можете нам сказати, як це сталося, що Вас туди запросили?

Відповідь: О, це довша історія... Два роки тому я співала оголошення для композитора Джова Брукса. Він запланував накрутити фільм про життя співачки і запропонував мені бути її голосом (Ролю у фільмі виконувала акторка, яка не була співачкою). Я погодилася і ми накрутили на тасьму п'ять пісень. Ці пісні і є використані у фільмі Брукса, що називається "You Light Up My Life" Пізніше Брукс випустив без мого відома і без моєї згоди окремий альбом (sound track) із того фільму. Він також намовив співачку Дебі Бун, щоб вона накрутила окрему власну платівку із піснею із цього фільму. Він уважав, що це допоможе в її кар'єрі — адже всі будуть думати, що це вона співає у фільмі. Але публіку не так легко обдурити. Покупці платівки, зокрема зацікавлена музикою молодь, запитали різницю і почали довідуватися, хто ж насправді співає у фільмі? Це підкопили репортери і справа "пішла в газети"! Не було кінця телефонам до мене із проханнями про інтерв'ю до американської преси, із запрошеннями до участі в різних програмах. Прийшли листи і тасьми з новими композиціями, щоб я їх виконувала. Карл Райнер, режисер і продюцент нового фільму "One and Only" запросив мене заспівати титульну пісню для цього фільму. Я радо погодилася, але тим разом — із контрактом наперед. Райнерові мій голос дуже сподобався, і це він саме захотів представити мене світові на програмі Джанні Карсона...

Пит.: Чи Ви виступали вже і на інших телевізійних програмах?

Співачка Квітка Цісик Singer Kvitka ("Casey") Cisyk.

Від.: Майк Даглес бачив мене на програмі Джанні Карсона і запросив на свій "шов" кілька тижнів пізніше. Це сталося 7 березня 1978 року, о год. 4:30 по полудні.

Пит.: Як воно не дивно, але кривда, що її Вам заподіяли, вийшла Вам на користь. Ви стали сенсацією американської преси! Я мала змогу читати довші статті про Вас і про Вашу справу із Бруксом і оглядати Ваші фото не лиш у таких виданнях як нью-йоркський "Daily News", як журнали "Leisure" і "People", але і в таких світової слави поважних американських часописах, як "New York Times" та "Los Angeles Times" Карлс Райнер, виступаючи з Вами на програмі Карсона, порівнював Вас до Беверлі Силс. Вона, мовляв, теж починала свою кар'єру від співання комерційних реклям. Преса пише про те, що у Вас "великий голос-колоратура" і що Вашою "першою любов'ю" є опера. Чи Вас справді манить кар'єра оперової співачки? Чи співали Ви вже колинебудь в опері?

Від.: Так, я співала вже в операх. 1971 року на

стипендію Нью-Йоркського штату я їздила на два місяці до Бельгії і там у Гент співала в опері "Ріголетто" Верді та у французькій опері "Лякме" Деліба. Будучи студенткою Mannes College of Music, я співала в шкільних оперних виставах: партію Жільди в "Ріголетто" Верді, партію Манон в однойменній опері Масне, Норіни в "Дон Пасквале", Доніцетті, Бейбі Дов у "The Ballad of Baby Doe" Дарлеса Мора та партію Флори у "The Turn of the Screw" Бенджаміна Бриттена. 1976 року я співала партію Лорети в опері Пучіні "Джіяні Скікі" під керівництвом Бамбергера. Я далі працюю над оперовими партіями з моїм професором Себастьяном Енгельбергом, але яка буде моя доля в майбутньому — не можу знати. Переді мною відчиняються нові дороги, про які я ніколи не думала і не знала. Одне є певне: я завжди буду співачкою. Я люблю музику, люблю спів, і ту любов, яку в мене впоїв мій незабутній батько, я хочу передати в моїм співі слухачам.

Пит.: Ми будемо з великою увагою, з найкращими побажаннями, з хвилюванням, як справжні Ваші "болільники" слідкувати за Вашою дальшою кар'єрою. Але я певна, що нашим читачам дуже цікаво було б довідатись щось більше і про Вашу теперішню професійну роботу — наспівування рекламних оголошень. Це така оригінальна і малознана професія. Які були Ваші перші кроки в цьому напрямі?

Від.: Коли я була на третьому році музичного каледжу, я почала задумуватися над тим, що робити після закінчення школи! Як заробляти на життя? Щоправда я мала в той час кількагодинну працю в банку, але не думала робити з цього свою професію. Від малої дитини я завжди хотіла бути співачкою. Я знала, що за рік я ще не буду готова ставати до різних конкурсів, що провадять до оперової кар'єри. Батько мій помер, а мама працювала на двох роботах, щоб допомогти мені скінчити каледж. Я мусіла дістати працю і то обов'язково таку, що була б пов'язана з музикою! Я завжди любила слухати музику, не лиш класичну, але й популярну — народню музику, джаз, "рак" Я звернула увагу на факт, що в популярній музиці головний співак часто співає на музичному тлі, що його створюють інші співаки. Хто були ці інші співаки — на платівках часто не було навіть зазначене. Я почала прислухуватися і запити, що теж і в телевізії і по радіо деякі рекламні цікаво і добре музично скомпоновані та виконані добрими голосами. Я почала говорити про це з товаришем, який ходив зі мною колись до High-school of Music and Art, і він порадив мені записати звукову тасьму з різними стилями, якими я можу співати. Я це зробила.

Пит.: Чи існують якісь агенції, що служать як посередництва праці в цій ділянці?

Від.: Ні. Я мусіла сама шукати зв'язків із композиторами, аранжерами, а теж з іншими співаками цієї професії. Але є великі рекламні підприємства, як Грей, Мек Анн Еріксон і інші, що плянують своїм клієнтам цілу кампанію продажу продуктів. Вони включають усе, що має діло з рекламою: фільми, знімки, статті в газетах, оголошення по радіо і в телевізії. Я телефонувала до них, завжди старалася говорити з директором музичного відділу, просила про інтерв'ю. Не було легко! Кілька місяців пройшло,

заки знайшли час і охоту послухати тасьму неznаної співачки, — і тоді я дістала першу працю. Найбільшою моєю проблемою було те, що я мусіла за кілька днів навчитися техніки звукозапису і всього того, що інші співаки здобували довгорічним досвідом. Після шестимісячної тяжкої і нервової праці раптом усі студії почали засипати мене пропозиціями, щоб накручувати нові оголошення. Аж тоді почали на решті виплачуватися довгі роки вправ на скрипці, лекцій теорії і співу!

Пит.: Робота ця анонімна і вона не дає співакам розголосу. Але зате вона напевно добре платна. Із статей в американській пресі маю враження, що успішні співак, співаючи реклами для радіо чи телевізії, може заробляти 100 - 250 тисяч доларів річно. Чи це правда?

Від.: Так, справді — добрий і відомий співак у цій професії може заробити досить багато. Гонорари залежать від кількості повторених передавань на радіо чи телевізії, теж від того чи співак співає соло чи з групою.

Пит.: Журналісти підкреслюють Вашу солідну музичну освіту, Вашу феноменальну здатність з місця заспівати партію з нот, не витрачувати багато дорогого часу на проби, і кажуть, що саме ці прикмети допомогли Вам вибитися в світі комерційних співаків. Чи можете нам коротко описати рутину Вашого робочого дня?

Від.: Це що Ви тут згадали, мені безперечно допомогло, але теж і моя готовість працювати довгі години, часто без відпочинку. Мої дні часто бувають "гарячково виснажливі" Буває, наприклад, що починаю свої сесії в 9-ій годині вранці. І так: від 9-ої до 11-ої — TWA, від 11-ої до 12:30 COCA COLA, від 1-ої до 2-ої — HARTZ TWO IN ONE COLLAR, від 2-ої до 3-ої EASTERN AIRLINES від 3-ої до 5-ої — DATSUN, від 5-ої до 6-ої — L'EGGS від 6-ої до 8-ої McDONALD's, тоді від 8:30 до 3-ої ранку "сесія звукозапису для платівок" І де тут знайти час на полуденок? на обід? Тепер — тому, що я вже знана в тій професії — я можу вибирати собі такі оголошення, які є найліпші і працювати з тими людьми, з якими хочу.

Тільки працювати і завзяття — у сполуці із знанням і талантом, амбіцією і самопосвятою — ведуть до справжніх успіхів. Самого таланту — мало. Цілий світ, як кажуть, повний невідкритих талантів та невизнаних геніїв. Як же приємно, що молода українська співачка розуміє це і поєднує в собі ці прикмети. Ми не лиш бажаємо їй успіху — ми віримо в нього. В американських музичних колах Квітку Цісик знають як Кейсі Цісик. "Ім'я Кейсі" — каже вона — "я подала як професійне ім'я для анонімної праці наспівування реклам, бо хотіла заощадити ім'я Квітка для оперової кар'єри" Ми не раз ще почуємо напевно і про "Кейсі" і про "Квітку"

ЗОЛОТА ДУМКА

Людина не є старою так довго, аж поки жалі і каяття не займуть місця мрій.

"ЧОРНЕНЬКИЙ ТЕРНОК — ОЧЕНЬКА ЄЇ..."

Культ тернини в нас та в інших народів

У природі є різні роди тернини. Тут займемося лише двома, які від віків відігравали значну роль в житті й у віруваннях європейських народів:

- а) Чорний терен (*Prunus spinosa*),
- б) Білий терен (*crataegus oxyacantha*).

Кущі **чорної тернини** ростуть дико на скраях лісів, на схилах горбів та долин і на неужитках. Височина їх від 1-3 метрів, галуззя криве, тверде й повне колючих шпильок. Листя овальне і зубковате. Тернина цвіте вже в квітні, поки випустить листя. Цвіт білий, дрібний та густий. Чим скоріше зацвіте терен, тим скоріше будуть улітку жнива, казали хлібороби. Овочі маленькі як у дикої черешні, чорні, терпкого смаку, але після першого приморозку краще смакують.

В українських колядках та народніх піснях оспівуються овочі терну як зразок (символ) краси дівочих очей:

**Ой, погід гори стежечка здавна,
А попри стежку чорненький тернок.
Надійшла стежкою гречна паннонька,
Тернок зірвала, до очей клала:
Ой, коби в мене такі оченька,
Такі чорненькі, як отой тернок.**

Темою іншої колядки є дівчина, яка обрабляє три городчики: в одному садить червоні рожі, в другому жовтий ленок, а в третьому чорний терен:

**Червона рожа — личенько єї,
Жовтенький ленок — косоньки єї,
Чорненький тернок — оченька єї.**

Часом згадується в колядках побіч рожі й терну, замість льону "жовтеє кійло":

**Кійльонько рвала д косонькам клала:
Ой, коби в мене такі косоньки,
Такі жовтенькі, як сесе кійло.**

Кійло або тійло це рід трави званої в ботаніці як *Stipa pennata*. Росте на один метр високо і цвіте від травня до червня. Характеристичною прикметою є 20-30 сантиметрові довгі, волохаті й жовті волоси, які звисають додолу у формі кручених льоків. З уваги, може, на ці льоки й на їх жовтий колір, *Stipa pennata* стала зразком бажаної дівочої зачіски. Так то закликали й заворожували дівчата в колядках, піснях і примівках природню красу рослин для своїх очей, облич і зачісок. Бльондинка з чорними, як терен очима й рожевеньким обличчям, була вимріяним ідеалом краси наших дівчат. Якщо йдеться про чоловіків, то їм подобалися красуні обох рас: мішаної та нордійської, як співається в народніх піснях:

**Терен, мати, коло хати,
В нього цвіт біленький,
А хто любить очі карі,
А я голубенькі.**

**Або: Тече річка невеличка,
Скочу, перескочу...
Таки возьму чорнявую,
Бо я її хочу!**

Мотив дівочої краси виступає часто разом з мотивом прекрасного дівочого одягу:

**Взяла сорочку на біле тільце,
Як біль біленька, як лист тоненька,
Поверх сорочки красну суконку,
Поверх суконки красні фустоньки,
На білі ніжки красні чобітки
А на білу шию златні дудочки,
А на голові павиний віночок.**

**До головоньки го прикладає,
А матінки все ся питає:
Дивися ненько, чи подібненько?
Ой, подібненько, моя доненько!
Ой, доню моя, коби ще вище,
Трошеньки вище, то би ще краще!**

Щоб ще побільшити красу свого одягу, заходила дівчина раненько в садок, де збирала в запаску перли золотої роси-ряси, що спадали з дерев. Вона заносила їх до мистців-золотарів, які декорували її одяг улюбленими клейнодами й прикрасами. З обризків виробляли вони ще прегарні ковтки й перстені з сигнетами на її білі пальці. Так то чаром ранньої роси та рясними фалдочками квітчастого одягу на гнучкім стані, вона приваблювала очі милого, як квітка метелика.

Хто бував на Україні, не забуде ніколи краси вишневих садів та цвітистих городів, що купалися в рясній ранній росі. Образ дівчини, яка ходить по саді й збирає в подолок перли роси-ряси, можна зарахувати нарівні з попередньо згаданими мотивами до *ars poetica* високої мистецької школи. Авторів цієї поезії треба шукати серед боярських кіл, або серед української міської аристократії. Упродовж віків та давня поезія високих кіл та родів прибрала форми

Продовження на обороті

ДОРОГІ ДРУЗІ! *Продовження*

16-го червня почався чотиритижневий "Вакаційний Курс" при УКУ, на який приїхало 31 студентів з цілого світу. Тією тридцять першою — була моя скромна особа.

Теми викладів були різноманітні і дуже цікаві. Українське образотворче мистецтво — Яків Гніздовський,
Правні основи української державности — проф. Василь Маркус,
Постать Дон Хуана в світовій літературі — проф. Богдан Лончина,
Розвиток української літературної мови на порівняльному тлі — проф. Василь Лев,
Документи з недавнього минулого — отець др. Гриньох
Сучасний гуманізм і питання виховання — отець др. Музичка,
Релігійні мотиви в підсоветських письменників — професор Марія Овчаренко,
Фавст в світовій літературі — проф. Леонід Рудницький,
Сучасна література в УССР — отець др. Тілявський,
Вступ до правничих наук — проф. Фединський.

Як бачите, різноманітність велика! Кожний міг знайти в ній поживу для своїх особистих зацікавлень.

Проф. Марія Овчаренко цікава і дуже сувора викладачка, назвала мене "найбільш пильною сту-

"спадаючого культурного добра" і перейшла на власність народу, де й досі живе в різних обрядових піснях. Ось образ дівчини в саді:

**Попід бережок саджений садок,
Садок саджений, злотом рошений,
Ой, схопилися буйні вітрове,
Обтрясли вони золоту рясу.
Золота ряса лиш забриніла,
Як забриніла, до землі спала.
Десь ми ся взяла красна дівойка,
Збирала рясу-росу собі в запаску.**

Образ садка-городка є улюбленою темою старої поезії, де він звеличується в різних формах. У садку-городку ростуть, крім згаданих квітів та кущів, ще "золоті" сосни, смереки, явори, яблінки, вишні та черешні і виноград. Усе це символи райських дерев, дерев життя й родини.

Дівчина обробляє сад-город, піклується ним, бо він є її власністю. Навіть рідним батькам, сестрам і братам не хоче дати нічого із свого саду. На їх просьбу, щоб кинула їм через пліт квітку або яблуко, відповідає вона завжди:

"Бігме, не вержу, милому держу!"

Вона береже свій городок, як ока в голові і як дорогоцінний скарб для свого милого, з яким задумує одружитися. Дівочий городок — це символ її незайманости, залишок (релікт), пережитої патріархальної моралі.

денткою" Не диво, бо ж я хотіла приїхати додому трохи мудрішою, а це було не так легко!..

Студіююча молодь заразила мене своєю життєрадісністю, обдарувала великим довір'ям і найвищим титулом: "мама"

Др. Леонід Рудницький, людина надпересічного почуття гумору і вміння викладати (його лекції були для всіх нас неймовірно короткі!), став загально-улюбленим "татом", що доводило деколи до деяких непорозумінь: люди, не ознайомлені з ситуацією, розгублено питали мене, скільки, властиво, у нас дітей? І напевно турбувалися проблемою "оверпопуляршен"

В часі вакаційного курсу всі студенти (включно зі мною) в добрій опіці отців, сестер, професорів і римського неба, робили екскурсії до Фльоренції, до Асізі, Помпей, Монте Касіно де наш "гід", невтомний отець Партеній, стрілою мчав через музеї й храми, створюючи рясами "торнадо", (я засушила червоний мак із Монте Касіно!) і інших під-римських містечок. Не забуду "Гроти Ферати"!

В 1004-му році гориста місцевість Тусколо привітала групу монахів грецького обряду, що шукали спокійного й гідного місця, де би можна заснувати монастир.

На чолі їх був Божий старець — Ніло, якого пізніше проголосили святим.

Після цієї прелюдії на честь і хвалу українських дівчат та жінок, переходимо до величавого культу терну, про який згадує вже Біблія Старого завіту (2 кн. Царів 14,9; кн. Суддів 9,15 і псалом 58,9).

З уваги на колючі шпильки, тверде дерево й допоміжні властивості цвіту та овочів, приписувано тернині від непам'ятних часів охоронну і відстрашуючу (магічно-апотропеїчну) силу. Тернина стала в багатьох народів Європи улюбленим символічним знаряддям у їх боротьбі з нечистими та ворожими силами цього світу: чортами, упирами, відьмами, уроками, мавками, злими духами, їх ділами та ними насланими хворобами.

Щоб охоронити худобу від відьом розпалювали наші селяни вогні з тернового ріща й переганяли її через вогонь, дим або попіл. Відьмами називали в нас старих та поганих бабів, які, через свої таємні зв'язки з нечистою силою, переминалися в ропух, собак або в якесь невидюче сотворіння. Тоді крадалися вони до стаєнь, де видювали корови, крали або псували їм молоко, з чого корови тяжко хворіли. На це винайшли господарі спеціальний "лік", який давали коровам пити. Вони мішали в Йорданській воді окрошини великодньої паски з терновим попелом. Так то християнська символіка змішана з народнім культом тернини служила практичним цілям народу.

Докінчення буде

Отримавши від Тускольського князя в подарунок землю, монахи почали будувати церкву й монастир. Так заснувався монастир св. Ніля, де й досі Служба Божя правиться в грецькій мові й старовізантійському обряді, хоч чин цей і визнає Папу римського своїм зверхником. Монастир збудований як недоступна фортеця — чим він і був у рухливих днях минувшини. Церква св. Марії, з її візантійськими іконами, мозаїками й молитовними напівами, викликає почуття чогось давно знайомого й рідного.

Між монахами різних національностей живуть там четверо наших, українських монахів. Живе там і Отець Партеній, що, як літаючий голяндець, був з нами всюди, — він, між іншим добрий маляр. І живе там брат Йосиф, знаний чи не на весь світ. Не дуже високий, чорнявий, з рідкою борідкою, карими очима й лагідною усмішкою. Брат Йосиф! Ми, українці, може, й не чули про нього. Він, властиво, не робить нічого патріотично-політично-галасливого крім того, що реставрує старі манускрипти! Повінню залляті, вогнем скорчені, століттями знищені. Він реставрує їх, робить неймовірні чуда і чекає на українця, який би перейняв його знання. Але ми... навіть не чули про нього!

Викладова зала УКУ — Рим

Lecture hall of the Ukrainian Catholic University, Rome.

Оповідать, що після жахливої повені у Фльоренції, цілі скрині понищених манускриптів привезли до Грота-Ферата для реставрації і брата Йосифа стерегли карабін'єри, як зірку в небі. А ми про те навіть не знаємо...

З Риму до Грота-Ферата лише 45 хвилин автобусом, який виїжджає з Лятерано і квиток коштує тільки 90 центів в обі сторони.

Я була там сама, була зі студентами, була з "українським римлянином", письменником і другом Михайлом Островерхою і його дружиною, була з Яковом Гніздовським. І кожного разу дивно тужні грецькі напіви Служб Божих переносили мене в якийсь інший світ, мій світ, моєї власної, мені невідомої минувшини.

29-го червня я мала вечір з молоддю в українській гостинниці "на Мадонні", який теж був для мене непередбаченим. А 30-го червня, на "Свято-софійському полі" ми мали пластову ватру, де я

Грота Ферата

Grotta Ferrata

знову переконалася, що для нашої молоді територіальні віддалі, державні границі та різниці назв молодечих організацій не грають суттєвої ролі. Пластуни й сумівці з різних клаптів світу співали ті самі пісні, сміялися разом з тих самих жартів і сиділи за одним вогнем дружби. Як жаль, що дехто з батьків цього не розуміє.

16-го липня був останній день викладів, а в неділю — святочне закінчення літнього курсу УКУ.

Почався загальний "exodus" з Риму. Мої прибрані діти, професори, які стали мені друзями, і друзі, які не були професорами, — роз'їжджалися по всіх кутках землі, а я всім їм "бялом хустечком махала" і сумувала за кожним від'їжджаючим.

І тепер, пишучи ці рядки в гарячому Мельборні, з тугою згадую обличчя моїх далеких друзів і думка вертається до разом пережитих днів у Римі, з їх втіхами, проблемами і, деколи, смутками.

**О, друзі далекі! Гладкі, кучеряві,
Кругленькі, стрункі, і низькі, і високі,
Чи сняться вам римські дороги дріяві,
і храми, й палати у стилі "барокко"?**

**Чи сняться вам римські незрівняні ранки,
Вечірні години й усміхнені лица,
і присмак квасенького "віно біанка",
і запах "фромаджо", і свіжої "піцци"?**

**Автобуси римські, музеї, фонтани,
Й обідні "сієсти" розпарено-сонні,
Піацца Венеція, Форо Романо,
І — клаптик України на нашій "Мадонні"?**

**Чи сняться УКУ, храм святої Софії,
Що в Римі чужім рідним блиском іскриться?
Вже "ОРА КАНОНІКА"! Небо темніє,
Спить з Богом! Вам все це напевно присниться!**

Після від'їзду останніх студентів, професорів і отців український Рим осиротів. Блаженніший перебрався на "Студіон", щоб відпочити від римської горячі в цім затишнім монастирі над озером, напроти літньої резиденції Папи. Там на Студіоні, ще так недавно я була з близькою мені родиною Лончин на висвяченні їх сина Бориса, який став тепер отцем Глібом чину студитів.

Продовження буде

ТІТКА АМЕРИКА

переклад Марії Струтинської

*Marie Halun Bloch: Aunt America.
New York: Atheneum 1963
Copyright 1963 by Marie Halun Bloch*

Продовження

Леся знала чому — хоч у дядька Володка було місце для снання для гостя тітка Лідія провела ніч у них, а не там. Кожний бажав ощадити дядькові Володкові прикrostей з приводу присутности тітки Лідії в його домі. Інстинктивно Леся була свідома, що, хоч тітка Лідія була його власною тіткою, в його положенні не було для нього корисним бути занадто близьким до тієї чужинки з Америки. Тато й мама не почували такого обмеження.

Коли Леся надягала через голову свій светер, їй прийшла цікава думка: тато й мама були насправді свобідніші, як дядько. Як це, він навіть не міг бути хрищенням батьком Анастасіиною немовлятка!

Увійшовши до кухні, Леся побачила батька зі щасливим обличчям, насупроти тітки Лідії. Вона відчула імпульс піти й поцілувати його на добрий-день. Та вона завагалася. Як вона могла? Не була вона варта цього. Ні, аж поки не поверне ляльки, не буде варта.

Привітавши з ранком усіх, Леся спокійно сіла на лавці біля тітки Лідії. Аня сиділа у тітки на колінах, ссучи грудочку цукру. Хоча мама була зайнята приготуванням до христин, вона вже мала готовий сніданок для Лесі. Леся сьорбала гарячий, солоджений чай і їла хліб.

Як тільки вона скінчила снідати, Леся вирішила поладнати з лялькою. Тоді вона буде вільно втішатися днем.

Мама винесла з комори одну з дорогоцінних ковбас, призначених на близький Великдень і почала краяти її. Саме тоді, як тато й тітка Лідія виходили, щоб піти до дому Анастасії, звідки вони мали понести маляtko до церкви христити, з'явилися деякі Анастасіїні сусідки. Одна з них принесла дві тарілки маленьких солодких коржиків. Інші — миски з варениками, начиненими картоплею, капустою, а навіть м'ясом.

Скоро хата наповнилася балаканиною, сміхом, навіть уривками пісень. Ніколи до того часу не було жодних веселих сходинок в їхній хаті. Вона інколи чула, як дорослі пригадували один одному про весілля і христини, що тривали по кілька днів. Та це було дуже давно, в інших часах.

Тепер Леся вирішила вислизнути з дому, бо серед щасливого замішання ніхто цього не помітить.

Та в цій хвилині, мама, зі спаленим від радощів обличчям, відкрила, що Аня знайшла у світлиці одну тарілку з тістечками. "Лесю", вона кликнула, "забери Аню з собою надвір"

Леся вхопила свою маленьку сестричку за руку. Чи могла вона залишити її може у дворі, а сама побігти до мосту? Але ж, коли вона вийшла, вона побачила деяких своїх товаришів забави, вони зачули про святкування, що мали тут відбуватися і стояли біля воріт. "Гей, Лесю, ходи гратися з нами!" закричали вони, як тільки побачили її.

"Чи ви чули, що Єленина лялька пропала?" — хтось з них запитав.

"Бідна Єлена! Хто, ти думаєш, міг таке зробити?" спитала Юлія.

Леся зіщулилась всередині. Вона мусіла повернути ляльку не гаючись. "Маріє", промовила вона, "поважай часочок на Аню, добре? Я скоро повернуся"

"Чому, куди ти йдеш?"

"Я йду — я тільки хочу перейтися", закінчила Леся в розпуці.

А втім вона знала, що тепер буде.

"Тоді дай мені піти з тобою", кликнула Марія.

"Я також піду", докинула Юлія.

"Ми всі підемо!" крикнув Михась.

Леся стояла при воротях, вся розгублена. Як вони можуть бути такі противні? Коли ви хочете, щоб вони прийшли, де вони є? А коли ви не хочете... ну, вона мусітиме відкласти справу з лялькою на часок.

"Я вам щось скажу", вона мовила, "замість того, я винесу мою книжку, і ми всі можемо оглянути її"

"Тоді — неси", встряв Петро. "Хто хоче прохджуватися?"

Леся побігла до хати й повернулася з книжкою. Вони оточили її, як вона сіла на лавку. Спочатку вони подивлялися палітурки з образом Дочки Сонця. "Я бачив таку книжку, як ця, у вітринах книжок у Києві", заявив Петро.

Леся сама перегортала сторінки "Ох" і "Ах", що чулися при кожній новій сторінці приносили Лесі велике вдоволення. Ніколи в житті вона не посідала нічого такого, що інші подивлялися б.

Продовження на ст. 22

Тільки між нами і телефоном ...

Чи не потрібна інша сегрегація?

Дискутована на цих сторінках справа вживання чистої української мови серед наших родин викликала багато відгуків. Крім листів і розмов при різних зустрічах, були й телефони. Моя знайома, пані Віра, саме потелефонувала до мене після того, як одержала липнече число "Нашого Життя"

Пані Любо, дуже дякую за порушення в журналі цієї важливої теми та за включення моїх коментарів. Ми з чоловіком, як і деякі наші знайомі, як панство Г серйозно задумуємось над тим, чи таких дітей як наші, варто посилати на більшість українських таборів.

— Пані Віро, в чім справа? Не розумію Вашої проблеми, ви ж завжди старались своїм дітям дати якнайбільше всього українського!

— В тім ця справа! Стільки старань, щоб діти не чули мішаної української мови, тільки чисту! Щоб навчилися до українців говорити тільки по-українському й чисто! А тоді їдуть вони на табір, де чують мішану, нечисту мову, а часто й неукраїнську мову від молодих провідників, а навіть і старших.

— Пані Віро, це ж не завжди й не всюди так.

— Так, це правда. Цього року групою мого сина проводив дуже добрий виховник. І в цій групі ввесь час панувала українська мова. Та, на жаль, це рідкість.

— Отже самі бачите, що майже неможливе є можливим! Отже так погано справа не виглядає!

— Це тільки підтверджує, що діти можуть мати досить добрий запас слів для комунікації. Якщо б тільки батьки не псували їм і не відбирали цієї можливості.

Докінчення Мої враження

Конвенція закінчилася. Ми попрощалися з нашими новими знайомими й обмінювалися з ними адресами. Зустрінемося на наступній конвенції. Багато з делегаток, головно міжнародніх, брали участь у кількох конвенціях, що дає організації свого роду тяглість. Хтось може питати, нащо тих адрес? Придадуться. Я вже одержала кілька дуже приємних листів від пань, яким я післала спільні світлини. Ніколи невідомо, де і коли люди зустрічаються і хто кому може стати в пригоді. Ми українки роз'їхалися під враженням користи з участі в конвенції, на якій панував дуже діловий, але одночасно приязний настрій, де не було нахмурених лиць, коли хтось мав іншу думку від вашої. Того саме бракує наших громадським організаціям, які скликають конгреси, але не мають цієї провідної думки, яку має Генеральна Федерація Жіночих Клубів "Єдність у відмінності" (Unity in diversity).

— Ось у цім справа: якби батьки не кривдили своїх і чужих дітей. Своїх тому, що не дають їм змоги вільно говорити чистою мовою, а чужих тому, що псують оточення для тих дітей, що добре й чисто говорять.

— Пані Віро, мені один лінгвіст пояснював, що говорити вільно двома чи більше мовами, це мов спортсменів вправляти біг кожного ранку. Він тоді може краще скакати, кидати м'ячем чи стрибати. Говорити іншою мовою з повним словником — це умова руханка. Тоді людина бистріше думає і розглядає інші проблеми. Але він підкреслив, що обмежене знання мови, або знання т. зв. "кухонної мови", з малим словником, мало що допомагає інтелектуальному розвитку. Та дитина, що має добрий засіб слів української мови напевно буде мати кращі оцінки, ніж діти з такими самими здібностями, що говорять тільки одною мовою.

— Добре, пані Любо, що ви й про те згадали. Нас є вже невелике число батьків, що хочемо вимагати, щоб наших дітей не давали до клас, де діти добре не говорять по-українському. Якщо батьки тих дітей не хотіли потурбуватись, щоб дітей навчити добре говорити, то чому наші діти мусять тратити на цім? Очевидно, молоді рідко коли можуть учити однолітків; замість допомогти, з нетерпливості, всі перейдуть на англійську мову...

Тепер вже й по цілоденних школах бачать, що дітям потрібно мати товариство з таким самим знанням, інакше є затримка розвитку. Тому майже всюди є класи, напр., для непересічно здібних і т.п. На це вже є й стейтові й державні закони.

— Ох, може б нам такі закони якось придалися, пані Віро?

— Може щось, але дещо лагідніше. Напр. повідомити батьків, що якщо не старатимуться, щоб їхні діти засвоїли собі підставовий на даний вік словник, і щоб уміли говорити на буденні теми вільно українською мовою, то їхні діти будуть:

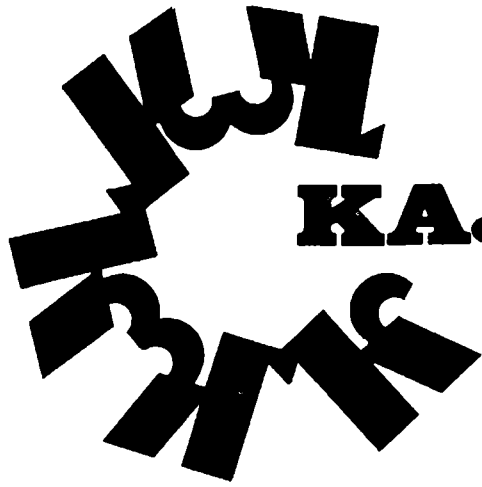
а) в окремій, нижчій, групі даної класи в українській мові;

б) в окремій групі в таборі.

Одним словом сегрегація як кара для батьків! Сегрегація як пресія на лінивих батьків, щоб не були такими байдужими до рідних дітей!

Моя знайома розгорячилася зі своїми плянами, утопійними чи реалістичними? Чи справедливими до інших дітей — не знаю, але напевно справедливими у відношенні до своїх дітей, над якими вона і її чоловік так багато працюють...

Любов Калинович

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

УПОРЯДУВАЛА СВІТЛЯНА ЛУЦЬКА-АНДРУШКІВ

УКРАЇНА

- У Канівському музеї-заповіднику Тараса Шевченка відкрито велику виставку українських рушників, подарованих музеєві. Серед експонатів представлено рушники найвідоміших українських вишивальниць включно з Ганною Верес та Стефанією Кульчицькою. Почесне місце зайняли на виставці вироби майстрів Кролевецької фабрики художнього ткацтва.

- Київ. У музеї Лесі Українки відкрито виставку "Леся Українка в образотворчому мистецтві". Представлено проекти пам'ятників поетесі, твори живопису й чеканки, вироби ручного ткацтва, портрети. На виставці зібрано роботи мистців з України та з інших радянських республік.

- У Житомирі відбулася мистецька виставка 80-річної художниці **Валентини Підгурської**. Свою малярську діяльність вона провадить уже понад п'ятдесят років. В експозиції показано полотна присвячені живопису поліського краю.

- **Вікторія Рудявська** це головний парфумер Миколаївського парфумерно-скляного комбінату "Червоні вітрила". В. Рудявська в співпраці зі спеціалістами парфумерних підприємств створила парфуми "Ніч", "Пісня любови", "Нема прекраснішої за тебе". Вона спеціалізується в створенні нових ароматів, а не в наслідуванні запахів квіток.

- **Надія Ткаченко**, рекордсменка світу з легкоатлетичного п'ятиборства, перемогла в Дрездені (Східня Німеччина) своїх найгірших суперниць. У змаганнях вона досягнула 4668 очок.

- Київ. У видавництві "Музична Україна" появилася книжка п. з. "Соломія Крушельницька": спогади. Вступну статтю, упорядкування і примітки написав музикознавець Михайло Головащенко. Книжка має 394 ст. і включає фотографії. Це є перший том запланованого двотомника який складається переважно з цікавих спогадів родини, приятелів і прихильників таланту і голосу Соломії

ПОЛЬЩА

- У червні ц. р. в Кошаліні відбувся VII дитячий огляд українських гуртків художньої самодіяльності. 250 дітей у віці від 6-16 років з різних околиць Польщі з'їхалися, щоб своїми виступами дати огляд різноманітних програм, які вони вивчали впродовж року. Такі огляди дають можливість виявити талановитих дітей і заохотити їх до культурної роботи.

США

- Союзівка. 23 липня ц. р. відбулася четверта з черги малярська виставка **Ірини Гомотюк Зєлик**. Виставлено 37 олійних картин. Це переважно краєвиди з околиць Кергонксону, Гантеру, Мейну. Глядача приваблювала кольористика картин. Мисткиня тепер підготовляється до виставки в галерії образів в музеї у Вотербері, Конн.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА

- Свидник. На 24 Святі культури українського населення Чехо-Словаччини, яке відбулося в половині червня ц. р., на особливу увагу заслужила молоденька солістка **Марта Дзядик**. Вона полонила слухачів виконанням пісні "Будь здорова землице" Голос М. Дзядик раніше лунав на фестивалі "Маковецька струна 1978", де вона здобула нагороду за гарне виконання народних пісень.

КАНАДА

- Оттава. 22 липня 1978 року упокоїлася на 63 році життя визначна віолончелистка **Христя Колесса Герич**, дочка **Олександра Колесси**, ректора Празького університету. Покійна концертувала з 1926 р. в Європі та Америці. У своїх виступах включала твори українських композиторів. З 1963 працювала як викладач Українського Музичного Інституту в Торонто.

ПОТРЕБА ПРИНАЛЕЖНОСТІ ДО ГУРТУ.

Докінчення

Часом дитина конче потребує піддержки дорослої особи, бо не раз вона переживає хвилини великої самоти, хоч уже й звикла до школи. Дитина не може сама зробити якогось рішення і не може знайти контакту зі своїми ровесниками.

Часами дитина потребує контролю старшої особи, бо коли сама почувається самотною й переляканою, то стає агресивною, хоч зразу не завважується її агресивності.

Один хлопчик робив враження тихого й добре вихованого, слухняного хлопця, однак з якоїсь причини діти не приймали його до себе. Коли ж учителька почала уважно його обсервувати, то запримітила, що хлопчина скрито, нишком штовхав і бив дітей.

Одного ранку зчинився страшний крик, а відтак дитячий плач. Він походив з групи хлопців, що бавилися цеглою і збудували огнище. Вони тягнули Михася і хотіли його спалити. Михась був смертельно переляканий і плакав. Однак, від того ранку, він почав контактуватися з другими дітьми й агресивність його поволі зникала.

Інший хлопець, Василько, не потребував нікого, він хотів лише спокою і непорушної тиші; для нього було вистачальним обсервувати дітей і жити лише в своїх мріях. Він ігнорував учительку і других дітей та бавився лише самотньою забавкою лялькою-моряком. Поступово він почав бавитися з другими дітьми, але його моряк мусів бути при ньому. Навіть коли він ішов на подвір'я, щоби бавитися іншими забавками, то й тоді його лялька-моряк мусіла бути з ним. Цей моряк помагав Василькові погодитися зі школою і оточенням.

Надзвичайно важливим є те, щоби дитина мала час і нагоду відпружитися і помріяти, незалежно, від наміченої програми дорослих, бо саме в тих хвилинах вона розв'язує деякі свої життєві труднощі.

Діти відчують потребу знаходити в школі знайомі їм речі — забавку, книжки такі, з якими вони зросли вдома. Програма повинна бути в багатьох точках подібна до їх життя вдома. Деколи вони самі виповнюють провалля, яке ділить дім від школи, як зробив один молоденький хлопчик, що завжди лишав свою маленьку кумедну маріонетку в школі, щоби, як рано прийде до школи, щобудь привітало його з дому.

Іграшки й інша власність дітей, які вони приносять зі собою до школи, повинні бути респектовані, і ніколи не треба ставитись до них з досадою. Ми повинні бути вдячні дитині за пригадку нам, що вона є одною і тою самою особою чи то в школі, чи дома. Її потреби й можливості є такі самі у кожній ситуації. Змога принести улюблену власність з дому до школи запевнює їй єдність між цими двома середовищами. Почуття безпеки скріплюється у дитини, якщо вона має дещо із своєї власності в школі, а це відноситься передусім до тих перших днів у школі. Труднощі виринають тоді, коли одна дитина домагається приватної власності другої дитини, однак це є важливою частиною виховання, щоби зуміти справитися з такою ситуацією. Часто помагає дещо дати дитині, як лише прийде до школи, щоби це було її виключною власністю, навіть якби це був лише вішак у гардеробі. В цей спосіб вона почуває себе бажаною і любленою, і так, як ми всі, коли вона почуває себе пригорненою, вона старається дати зі себе все щонайкраще.

Часто, коли вчителька говорить з батьками, вона довідується, що дитина, яка видавалася безтурботною заки пішла до школи, тепер стає дуже невдоволеною вдома. Можливо, вона має якісь інші труднощі, можливо вона не почуває себе такою незалежною, як зразу, коли лише пішла до школи; можливо вона хоче бути близько матері, і то тепер більше, ніж раніше. Вона може навіть стати більше прикрою і сварливою та вимагати більше маминої уваги, ніж це їй належалося б. Часто така дитина не хоче сама вдягатися, або не хоче їсти, хіба, що її годувати.

В такому випадку, вчителька може допомогти батькам через приятель, але рішуче запевнення, що в такій поведінці дитини немає нічого злого, або надзвичайного, але що це є дуже частий випадок у дітей, і що через присвячення більше уваги й любові, дитина небавом перейде крізь цю фазу свого розвитку. Її явна неспівпраця могла виринути нагло в наслідок усвідомлення собі своєї особистості й страху, що її можуть виключити з дому.

Сьогодні нам часто пригадують конечність вдержання за всяку ціну добрих відносин між мамою і дитиною, а однак ми часто забуваємо усвідомити собі силу цього взаємовідношення, коли дитина вперше йде до школи. Часто кажуть матері оставити дитину перед дверима шкільної кімнати, і самій відійти, заки дитина має час журитися. Які є почування матері в цей спосіб потрактованої? Який відго-

Вісті з Централі

ДО "ВІСТЕЙ З ЦЕНТРАЛІ"

З нагоди ХУІІІ-ої Конвенції Союзу Українок Америки вийшла друком брошура (віт) про 10 літ Стипендійної акції СУА. В ній подано багато інформацій про стипендійні справи, знімки стипендістів і спонзорів, а головне — подано всі фінансові звістки за період від 1967 до кінця 1977 рр.

Для інформації тих, що ще не придбали цієї брошури, подаємо до відома, що всіх приходів на стипендії, які вглинули через Централю СУА по кінець грудня 1977 р. було 114,823.66 дол. Розходи за той час були 102,569.08 дол. Сальдо — 12,254.57 дол. (до виплати на стипендії в 1978 р.).

Треба підкреслити, що витрати на адміністрацію були мінімальні, бо лише 2% зібраних фондів. Ці небувало низькі витрати на адміністрацію стипендійних справ були можливі тільки тому, що особи, які працюють для Стипендійної акції СУА, дають величезний вклад своєї праці зовсім безкоштовно.

Можна без перебільшення сказати, що кожна членка СУА може бути горда з досягнень Стипендійної акції СУА та повинна придбати цю брошуру не лише для себе, але й поширити її серед інших, щоб якнайширші круги громадянства були поінформовані про ту велику допомогу, яку дістає українська молодь в різних країнах за ініціативою СУА.

При цій нагоді дуже дякуємо всім тим особам, що прислали жертви на покриття коштів друку брошури, бо

СУА не відчисляє жадних грошей з уфундованих стипендій на кошти адміністрації Стипендійної акції.

Ще раз хочемо підкреслити, що допомога молоді стипендіями є можлива лише завдяки жертвенності громадянства, яке йде назустріч потребам студіюючої молоді.

Теодозія Савицька
Рефер. Сусп. Опіки

СПРОСТУВАННЯ

В брошурі "Стипендійна Акція СУА 1967-1977" на ст. 31 в тексті фінансового звіту в другому рядку наголовка віддруковано помилково: "від 1976 до 31 грудня 1977", замість "від 1967 до 31 грудня 1977"

Теодозія Савицька
Референтка Суспільної Опіки СУА

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА

ВПЛАТИЛИ В ЧЕРВНІ 1978 р.:

По 210.00 дол.:

Мгр. Степан Бойчук, Вашингтон

По 200.00 дол.:

Оксана Шумило, Бетані (остання рата, уфундованої стипендії на 5 літ). Мгр. Марта Шиприкевич, Філядельфія. Володимира Русинко, Боффало. Стипендію в платила в пам'ять покійного мужа Платона.

Лікарське Т-во Відділ Огайо

По 180.00 дол.:

Ольга Кармазин, Аліквіппа

По 150.00 дол.:

Константин Бачинський, Парма

По 25.00 дол.:

Володимира Михайлів, Честер (Рата на стипендію) Д-р Теодозія і Ірена Сеньковські, Філядельфія

По 10.00 дол.:

Дарія Химич, Філядельфія

По 205.00 дол.:

22 Відділ СУА, Чикаго. На збірну стипендію зложили (вже другий рік під ряд) такі членки:

По 20.00 дол.: С. Сокологорська, І.

По 10.00 дол.: Г. Янчишин, Я. Панчук, Л. Басюк, М. Юзефович, С. Струтинська, А. Самбірська, Л. Шеремета, Я. Фаріон, А. Струц, Н. Дзидзан. По 8.00 дол.: М. Гриневич. По 5.00 дол.: О. Гайдук, Д. Менцінська, С. Джулинська, К. Ілляк. У. Терлецька. По 4.00 дол.: Г. Гординська, Р. Дмитерко. По 3.00 дол.: П. Бабяк. По 2.00 дол.: П. Марчук, В. Чичула, А. Білинська, С. Лишняк, І. Мришук, І. Гординська, О. Мартинюк, А. Кульчицька. По 1.00 дол.: В. Цурковська, П. Яворська, С. Свистун, С. Кавка, М. Семків.

Разом 1.605.00 дол.

І. Качанівська

"Замість квітів"

Замість квітів на могилу **Мартусі Наумик** складаю 10.00 дол. для сиріт у Бразилії. Родині висловлюю щирі співчуття.

Дарія Химич, Філядельфія.

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

мін знайдуть її почування у дитині? Мама повинна мати змогу переконатися що з її дитиною буде все в порядку, вона хоче побачити шкільну кімнату й довідатися про спосіб занять у школі. Також важливим є дати дитині запевнення, що між мамою і вчителькою є тісний, приязний зв'язок. Якщо дитина бачить, що її мама оглядає шкільну клясу разом з нею, що мама говорить усміхнена з учителькою та іншими дітьми, тоді дитина правдоподібно більше уважатиме вчительку за приятельку, а школу як приязне місце.

Звичайно, коли дитина приходиться до школи в 5-му році життя, то її запас слів є вистачальний, щоби могли досягнути те, що вона хоче, однак її спромож-

ність володіти тими словами є все ж таки обмежена і не дозволяє їй висказати свої почування і думки. Вона є горда на свою фізичну справність, і її руки часто стають середником її виразу й порозуміння. Тому треба мати під рукою багато різних матеріалів за допомогою яких вона може виявити свої думки, бажання і прагнення. Мала дитина буде вживати не лише своїх рук, але часом і всього свого тіла, щоби висказати свої почування. Вона не здає собі справи зі своїх чуттєвих відрухів, ані не може зрозуміти своїх неначе звиринних відрухів, які час від часу вискакують з її істоти. Часами самотнім способом, в який вона їх може зрозуміти і погодитися з ними є вияви їх назовні.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ТРИДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ВОСЬМЕ

ОКСАНА МЕШКО — МАТИ РОКУ

Недавно в жіночій пресі висунено думку проголосити Оксану Мешко — матір'ю року. Впливла ця думка з бажання вирізнити жіночу постать з-поміж лав наших борців. Вибір цей випав дуже щасливо, бо багато дечого ставить Оксану Мешко у виняткове становище.

Прізвище Оксани Мешко вирізнилося на списку переслідуваних уже давно. Вже у збірнику В'ячеслава Чорновола "Лихо з розуму" згадано її, як поворотця з довголітнього заслання. Коли її ув'язнено, залишився на волі її малолітній син Олександр. Він виріс і дозрів завдяки піклуванню родини, але не забув матері, яка перебувала далеко від нього. По її звільненні і повороті недовго могли натішитись собою, бо вже в 1972 р. хвиля арештів української інтелігенції захопила його. І ось його хитке здоров'я не витримало важкої проби — Олександр Сергієнко захворів на туберкульозу.

І тоді то світ почув голос Оксани Мешко. Не було установи, причетної до ув'язнених, якої вона не відвідала б, не було інстанції, до якої вона не зверталась би листами в обороні свого сина. Вона не прохала помилування, а з уваги для стану його хвороби, виказувала знушання тюремної адміністрації, жалілась на брак лікування і надто велику робітну норму. Її голос приєднався до заходів інших борців і внедовзі вже бачимо Оксану Мешко членом Української групи сприяння виконанню гельсінкських угод. І вже в початкових переслідуваннях, що проявилось у нападі на помешкання Миколи Руденка біля Києва, її

поранено цеглою, при розбиванні вікон. Та Оксани Мешко це не залякало — вона невтомна у дальших заходах. Лист її в обороні заарештованого Левка Лук'яненка — це доказ живого сумління людини, яка бореться не тільки за себе і своїх рідних, а за кожну покривджену режимом людину, кожного українця, що терпить за свої переконання.

Коли прочитувати листи Оксани Мешко, поміщені в самвидаві, то вони говорять про її материнські почування не тільки до свого сина, а до всіх переслідуваних і ув'язнених, за яких вона не покидає клопотатись. Вона немов горить у тому змаганні — підтримки й допомоги. Це велика м а т и свого часу. Напевне є більше таких поміж страдницями України, але ми не знаємо про них. Тому вшановуємо їх усіх, обираючи Оксану Мешко визначною матір'ю України.

Рік 1978 вже недовгий. Та це не значить, що з закінченням його вже не будемо згадувати Оксани Мешко. Вона залишиться для нас символом української матері, аж поки не проявить себе інша українська мати.

Ініціатива вшанування Оксани Мешко вийшла від жіноцтва, згуртованого в Об'єднанні Жінок ОЧСУ. Віримо, що й інші жіночі організації схочуть її вшанувати. Найперше слід було б познайомитися із її листами й виступами, а потім шукати дороги їй допомогти. Бо вона потребує нашої уваги й підтримки у своєму нелегкому завданні.

ВІСТІ З МІЖНАРОДНОГО РОКУ ДИТИНИ

Із неурядової Комісії МРД при Об'єднаних Націях повідомляють, що заходами ЮНЕСКО, ЮНІЦЕФ і Високого комісара для справ біженців встановлено Світовий Конкурс дитячого малювання. У ньому можуть узяти участь діти до 12 року життя. Темою конкурсу є "Моє життя у 2000 р." Починаючи від літа 1978 року, влаштовуються конкурси дитячого малювання в різних країнах. Кожна країна може вислати 10 найкращих творів до головної квартири ЮНЕСКО у Парижі. Останнім реченням надіслання малюнків є 30 квітня 1979. 15 травня відбудеться засідання журі для призначення нагород.

Недавно встановлено в США Крайову комісію Міжнародного Року Дитини. Головою Комісії президент Картер іменував пані Джін Янг, дружину Ендрю Янга, американського представника в ОН. Джін Янг уже проголосила в пресі свої пляни. На її думку, американська дитина в різних напрямках уполісліджена. Треба використати цей рік, щоб перевірити всі лиха і старатись їх направити. Але і в іншому напрямку можна піднести її самопочуття. З огляду на міський характер цієї країни слід було б розбудувати дитячий спорт і завершити це спеціальною олімпіадою.

ПРИЗНАННЯ ДЛЯ ЖУРНАЛІСТКИ

Канадський Клуб етнічних журналістів проголосив відзначення для працівників етнічної преси. 15 квітня ц.р. в часі Тижня національної преси відбулася святочна вечеря, в часі якої вручено ці признання. З-поміж українських журналістів вшановано Віру Ке, редакторку жіночої сторінки "Нового Шляху" У тексті зазначено, що вона отримує це признання за найкраще поставлену жіночу сторінку в усій етнічній пресі Канади. Вітаємо Віру Ке з цим успіхом!

ІЗ ПЛЯНІВ ОУЖ В АНГЛІЇ

Гол. Управа Об'єднання Українських Жінок в Англії проголосила у цьому році подвійне 30-ліття. Завершується ювілей їхньої праці та проголошено 30-ліття Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Ці подвійні роковини будуть відзначені у грудні 1978 р. Тоді то Гол. Управа ОУЖ, замість Заг. Зборів Централі, влаштує конференцію, в якій візьмуть участь не тільки члени ГУ, а й представниці гуртків.

3 червня ц.р. відбулася в Манчестері забава ОУЖ з конкурсом на кращу вечірню сукню. Від 30 липня до 8 серпня ц.р. проведено відпочинково-розважувальний тиждень для членства ОУЖ на оселі Тарасівка.

ПОЇЗД-ВИСТАВКА

Завдяки живій діяльності Союзу Українок Австралії стейту Вікторія в Австралії, Рада освіти дорослих, що існує при міністерстві освіти Вікторії, започаткувала об'їздну виставку народнього мистецтва. Виставка влаштована у вагонах спеціального поїзду. Тут виставлено вишивки, тканини, дереворізьбу, декоративне малярство й картини. Поїзд зупинявся на багатьох станціях впродовж одного-двох днів і населення мало нагоду познайомитися з виставкою. Поїзд відвідав різні містечка в околиці Мельборну. Закінчив свою об'їздку довшою зупинкою в Крейгсбурні, де стояв цілий тиждень від 19 до 28 травня 1978 р. Разом поїзд об'їхав 15 станцій.

ОСОБИСТЕ

Нашій кандидатці на Баль української преси (1971) мгр. Дорі Варварів складаємо щирі побажання з нагоди її одруження з мгр. Ігором Виницьким.

Нашій кандидатці на Баль української преси (1974) Богданні Сілецькій пересилаємо щире привітання з нагоди її одруження з д-ром Володимиром Кульчицьким.

Редакція "Вістей СФУЖО"

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

10 березня ц. р. українська громада Монреалю в Канаді провела в останню дорогу б. п. пані-матку Леонію Слюзар. Зокрема явилось численно українське жіноцтво, якого вона була організаторкою і провідницею. Уродженка м. Бучача у Галичині, вона брала участь у наших визвольних змаганнях, як медсестра і перейшла з Українською Галицькою Армією всю її хресну дорогу. Одружившись із пор. Володимиром Слюзарем у 1923 р. виїхала з чоловіком до Канади. Тут о. Володимир отримав свячення і душпастирював наперед у Саскачевані а потім понад півстоліття працював і діяв у Монреалі. Поруч нього стояла його дружина, як невтомна організаторка жіноцтва. Ще в Саскачевані вона спонукала жінок до

згуртування у сестрицтво. 10 вересня 1926 вона дала почин до створення такої ж сестрицтва у Монреалі, а вже в 1927 році воно приступило п.н. "Доньки України" до Союзу Українок Канади. Перших 14 років пані-матка Леонія Слюзар очолювала Відділ і покпала основи під його дальший розвиток. Пізніше Відділ провадили інші одиниці, але пані-матка все була готова допомогти порадою чи працею. Вона слідкувала за всіма замінними подіями українського жіночого руху. Була учасницею Першого Жіночого Конгресу у Філядельфії, на якому засновано СФУЖО, і стала від початку його членкою-прихильницею. Взяла участь і в дальших конгресах СФУЖО, і була присутня на обох Світових Конгресах Вільних Українців.

Відділ "Доньки України" у Монреалі наділив Леонію Слюзар почесним головством, а централія Союзу Українок Канади признала їй почесне членство. Українська громада Монреалю віддала пані-матці признання в часі 50-ліття подружжя та 50-літнього ювілею священства о. Володимира.

Бл. п. Леонія Слюзар була не тільки дбайливою дружиною, але й ревною матір'ю. Виховала троє дітей, з-поміж яких Галина Мельник є видатною діячкою Союзу Українок Канади.

З Покійною зійшла в могилу видатна діячка-піонерка української громади в Канаді. В. Їй П.!

Продовження Тітка Америка

"Ох" Юля крикнула схвильовано, "тут є історія про пана Коцького. Моя мати розказувала мені її сотні разів!"

"Підожди, не так хутко!" Це викрикнув Петро, пробуючи завернути назад лист книжки.

"Не з твоїми неохайними пальцями", закричала Марія, наче б ця книжка належала їм усім. "Чи ти хочеш її зіпсувати?"

Петро витер поспішно руки у штани і делікатно перекинув назад сторінку.

Вони були такі зайняті книжкою, що не бачили, як старші наближаються з новоохрищеним немовлятком, поки ті не дійшли до воріт і не переходили крізь них. Тоді діти повернулися від книжки до них,

приглядаючись. Тітка Америка, за якою йшли інші, несла на довгій подушці дитину, накриту, куском мережива. Вона посміхалася. "Чи ви хочете побачити мого хрищенка?:" — вона спитала їх.

Сівши й собі на лавці, вона відхилила мереживо з личка дитини. "Його наймення є Андрій", сказала.

Андрій твердо спав. Коли він виросте такий великий, щоб розуміти, його мати розкаже про його хрищену маму з Америки, і він не зможе усвідомити цього всього. Тепер, у сні, він цмокав язиком від задоволення.

"Чи він плакав, як його христили?" хотіла знати Леся. "Це означало б, що з нього буде добрий співак"

Продовження буде

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol XXXV

September 1978

№8

CHRISTINA NAVROCKY

UNWLA REPRESENTED AT THE 87TH. ANNUAL CONVENTION OF GENERAL FEDERATION OF WOMEN'S CLUBS

As I wrote in my article in the April issue of "Our Life" "Що таке конвенція": to be a delegate to a convention is a privilege". I had that privilege of being a delegate to the 87th Convention of the General Federation of Women's Clubs, held on June 5-9, 1978 in Phoenix, Arizona. About two thousand women, both from the USA and from abroad, took part in this meeting.

GFWC is trying to make as many international contacts as possible. The World Federation of Ukrainian Women's Organization (СФУЖО) is an international member of GRWC and was represented on this 87th Convention by Luboslava Szandra, who was chosen by the Executive Board of UNWLA to the Board of WFUWO, UNWLA by Christina Navrocky and the Ukrainian Gold Cross by Natalie Iwaniw.

On the initiative of Halyna Ahaszuk, president of Branch 3 of UNWLA in Phoenix, Arizona, the Branch arranged a very elegant and impressive luncheon for the international delegates in Mrs. Ahaszuk's home, on June 4, prior to the opening of the Convention.

This luncheon was very much appreciated by the international delegates who remembered the Ukrainians and praised our hospitality. It also greatly facilitated our efforts for closer contacts with them. UNWLA and the Ukrainian Gold Cross are part of the Associate Organizations of GFWC and actually don't enjoy the privileges of the international clubs, but Luboslava Szandra, with the help of her hostess, Mrs. Marie Noth, made every effort to arrange for our presence at all international activities. This included a cocktail party in the Presidential suite of Mrs. Jerry Wagner, president of the GFWC.

The program of the convention was very interesting and varied. Each day began with a devotion which gave the delegates a sense of the spiritual. There were many work-shops which offered practical ideas, many meaningful lectures on subjects of interest to women, such as: "The Changing Role of Women", "Solar Energy", "Politics of Leadership" Most interesting was a rather critical address given by John J. Rhodes, minority leader of the U.S. House of Representatives on "Today's Economy and the Leadership of the USA"

Each day also included the morning news and propositions to the resolutions.

Supper for the international delegates. In the front row, hostesses. Standing in the group are N. Iwaniw, L. Shandra and C. Nawrocky.

Вечеря для міжнародних делегаток. В першому ряді господині (гостесс) поміж ними третя делегатка з Голяндських Індій. Стоять Н. Іванів, Л. Шандра, М. Нот господиня-опікунка (гостесс) Л. Шандри, Х. Навроцька і делегатка Ірану Софінія Мостафі.

The Ukrainian women, supported by the Lithuanian delegates, presented a resolution to establish a standing Committee of the GFWC to monitor the abuse of human rights in different countries. This proposition was accepted by the convention. A general resolution on human rights passed on the 86th. Convention in Seattle, Wash., in 1977.

The state's president's reports were very impressive. They spoke of the work of their clubs, their support for charity, art and education.

The presidents of representatives of 15 associate members had 2 minutes each for their reports concerning their work in the past two years. In the report of the UNWLA I included, among other things, our work on the Brazilian scholarships the establishment of the Ukrainian museum with its educational programs and the observance of the International Year of the Child, which we began at our Convention. I was the only delegate to speak on this subject. Afterwards, many delegates congratulated me for the achievements of our Organization.

The election of the new president and the National Board was also on the agenda. The president-elect automatically becomes the president; the first president becomes the president-elect; the other candidates, two for each position were presented by their state president and had 2 minutes each for presenting their plat-

form. After a full day of voting the results were announced. Surprisingly, only 800 delegates voted out of a possible 1,800.

The installation of the new Board, held in Symphony Hall, was a very festive ceremony and included a short musical program. The newly-installed President, Mrs. Oscar C. Sowards delivered the inaugural address.

We Ukrainians took the privileges of delegates very seriously, fulfilling our obligations toward the organization which we represented. We were present at all meetings and evening activities such as concerts, presentations of the new National Board, etc. We also took part in the International dinner on the first evening, where we met with the international delegates.

10 members of Branch 3 of UNWLA were among the guests.

Among the international delegates were women from Iran, Egypt, Greece, the Dutch West Indies, the Bahamas and Nassau, the Netherlands, Canada, Israel, Taiwan, the Iberian peninsula, the Baltic countries and Ukraine (СФУЖО).

The most important moment for the international delegates came on Thursday at the luncheon, at which 800 guests were present, Mrs. Jerry Wagner presided. Each of the international members had 3 minutes for their reports. Luboslava Szandra spoke about the work of WFUWO.

Branch 3 of UNWLA helped us with the small but sufficient exhibition of Ukrainian folk art in the International Lounge.

I came to the conclusion that conventions of this nature are very valuable, it gives an opportunity meet delegates from various countries.

Our interview

YOUNG UKRAINIAN SONGSTRESS WINS FAME THROUGHOUT AMERICA

Kvitka Cisyk, better known as Kacey in the American musical world, is the daughter of Mrs. Iwanna Cisyk of New York. Her father was Wolodymyr Cisyk, the untimely deceased violinist-virtuoso. Kvitka was born in New York in 1953. She graduated from Mannes College of Music and is now married to Jack Cortner, a composer of music. As a young girl, Kvitka was an active "plastunka"-girl scout. Also, as a ballet student of Mrs. Roma Prima-Bohachevsky, she got the starring role of Cinderella in that ballet production. Together with her highly talented sister Maria Cisyk, a concert pianist and pedagogue (who now occupied the post of "distinguished artist in residence" at a college on the Monterey Peninsula) Kvitka was chosen a "young talent" of "Our Life Magazine" in 1970. During the past eight years, she has risen to a successful professional female singer, whose future holds a big career in this mostly American profession.

Question: While watching you perform on Johnny Carson's "The Tonight Show" that memorable night of February 3, 1978, I thought to myself, that you were perhaps the first Ukrainian singer to appear on this television program before millions of people throughout America. Would you tell us how you received this invitation?

Answer: Oh, that's a long story... Two years ago I sang commercial advertisements for composer Joe Brooks. He produced a movie about the life of a female singer and asked me to sing in it (the actress who actually performed this part didn't sing). I agreed and recorded five songs, all of which were used in Brooks' movie "You Light Up My Life". Later on, Brooks produced a soundtrack of this movie without my knowledge or permission. He also persuaded songstress Debby Boone to make a separate recording of the title song of this movie. He thought that this would further her career, letting everyone think that she sings in the movie. But it is not that easy to fool the people. Buyers of this record noticed the difference and began to inquire who really sang in the movie. This was picked up by reporters. From then on there was no end to the telephone calls I got, asking for interviews for the press, along with invitations to appear on television programs. I also received letters and tapes with new songs for me to record. Carl Reiner, writer and pro-

*Singer Kvitka ("Casey") Cisyk.
Співачка Квітка Цісук*

ducer of the movie "One and Only", asked me to sing the title song of the movie. I gladly agreed to this, but made sure of a contract beforehand. Reiner liked my singing so much that he wanted to introduce me to the world on the Johnny Carson Show.

Question: Did you appear on any other television programs?

Answer: Mike Douglas saw me on the Jonny Carson Show and invited me to appear on his show a few weeks later. This was on March 7, 1978 at 4:30 p.m.

Question: Isn't it strange, that the same event became an advantage for you as well as being a set-back. You became the new sensation of the press. I read long articles about you and your case with Brooks and saw your picture not only in such local publications and magazines as the "Daily News", "Leisure", and "People", but also such world-renown sophisticated magazines, as the "New York Times" and the "Los Angeles Times" Carl Reiner, appearing with you on the Johnny Carson

Show, compared you to Beverly Sills. He mentioned that she, just like you, began her career singing commercials. The newspapers write that you have a great voice coloratura and that your greatest love is opera. Are you really attracted to a career with the opera? Did you ever sing in an opera before?

Answer: Yes, I have already sung in several operas. In 1971, I went to Belgium on a New York State scholarship. There in Gent, I sang Verdi's "Rigoletto" and in a French opera "L'akme" by Delib. Being a student of Mannes College of Music, I sang in such school opera productions: Gilda in Verdi's "Rigoletto", Baby Doe in "The Ballad of Baby Doe" by Douglas Moore, and Flora in "The Turn of the Screw" by Benjamin Britten. In 1976 I sang Loretta in Puccini's opera "Gianni Skiki" under the guidance of Bamberger. I still work on opera roles with my teacher: Prof. Sebastian Engelberg, but what will I be doing in the future? — I don't really know. New paths are opening up for me that I never even thought or heard of. One thing for sure: I'll always sing. I love music, singing, and this love, instilled in me by my unforgettable father, I want to pass on to my audience through my singing.

Question: We will continue to follow your career closely, wishing you the best of luck and success. But, I'm sure, that our readers would be greatly interested in finding out more about your present work—singing in commercials. This is such an original and little known profession. What were your first steps in this direction?

Answer: While in my third year of musical college, I started thinking of what I should do after I graduated? How I should earn my living? I had a parttime job in a bank, but didn't think of making a career of it. While still a small child, I had always wanted to be a songstress. I was aware that with only one more year of college I would still not be ready to compete in various contests, which lead to a singing career. My father had passed away and my mother worked two jobs to help me get through college. I had to get a job, preferably something to do with music. I had always loved listening to all kinds of music: classical, popular, folk, rock, and jazz. I noted that in popular music, the lead singer often sang with a background, formed by other singers. These background singers often weren't even acknowledged on the records. I began to notice that television and radio commercials also were interesting, well composed and sung by good voices. I discussed this with a friend who had attended the "High School of Music and Arts" with me. He suggested that I tape my voice in the styles that I could sing. This I did.

Question: Are there any agencies that help you get started in this profession?

Answer: No. I had to look for composers, arrangers, and also other singers of this profession. But there are big commercial establishments, such as Grey, MacAnn Erickson, and others, who plan a whole campaign of advertising products for their clients. They include everything that deals with the commercial: movies, photos, newspaper articles, and advertisements. I tried calling them, always attempting to talk to the head of the musical department, asking for an interview. But it wasn't easy. A few months passed before they found time to hear my tapes... And then I got my first assignment. Learning the techniques of recording in only a few days was my greatest problem, since everyone else had the advantage of long years of experience. After six months of nerve-racking work, suddenly everyone started calling me, asking me to record their commercials. Only then did my long years of study begin to pay off.

CORRECTION

In the brochure "UNWLA's Scholarship Program, 1967 - 1977" there is a printing error on page 31. In the English-language text of the Financial report, the second line of the heading should read "from 1967 to December 31, 1977" (NOT "from 1976 to December 31, 1977").

*Theodozia Sawycka
UNWLA Social Welfare Chairperson*

Question: This work is anonymous and doesn't bring much fame to its singers. But from an article I read I learned that it pays well. A successful singer, who does commercials for radio and television, can make up to 100-250 thousand dollars a year. Is this true?

Answer: Yes, a good and famous singer of this profession could make a lot of money. This depends on how many times this commercial is repeated and if the singer performs solo or with a group.

Question: Magazines stress your great knowledge of music and your ability to sing from notes, not wasting precious time on rehearsals. They say that this helped you stand out from other commercial singers. Could you outline your daily routine for us?

Answer: What you mentioned indisputably helped me, but it was also my readiness to work long hours, often without breaks, that insured my success. My days are often feverishly exhausting. For example, I sometimes begin my sessions at 9:00 a.m.: nine to eleven for TWA, eleven to twelve thirty for Coca-Cola, one to two | Hartz Two-In-One- Collar, two to three | Eastern Airlines, three to five | Datsun, five to six | L'Eggs, six to eight | McDonald's, then from eight-thirty to three a.m., a recording session. With all this, where can I find time for lunch or dinner? Now, because I'm better known in this profession, I can pick out which commercials are the best for me and with whom I'd like to work.

Only diligence and persistence, along with knowledge and talent, ambition and self-sacrifice, lead to genuine success. Plain talent is not enough. The whole world is full of undiscovered talent and unknown genius. It is a pleasure, that this young Ukrainian songstress understands this and possesses these qualities. We not only wish her success, we believe in it. In American musical centers Kvitka is known as Kacey Cisyk. "The name Kacey", she says, "I submitted as my stage name for anonymous job of singing commercials, because I wanted to save the name of Kvitka for my career with the opera". We will probably hear more of "Kacey" and of "Kvitka" in the near future.

M. TARNAWSKY
Translated from the Ukrainian
by I.J.

УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ,

які живете далеко від наших осередків та
Відділу Союзу Українок Америки
Прилучіться до нас та станьте

ВІЛЬНИМИ ЧЛЕНКАМИ СУА

ЦЕРКОВНІ РИЗИ

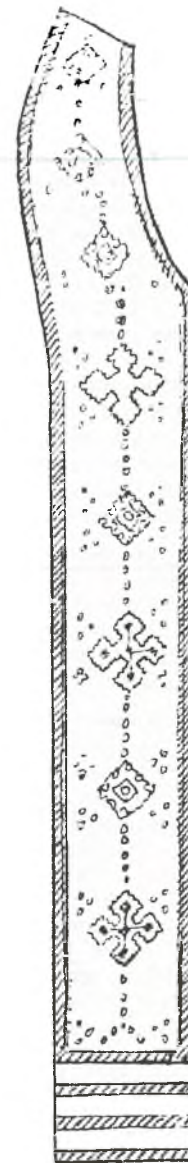
(Проект і рисунок О. О. Кульчицьких)

- ч. 1. Фелон
- ч. 2. Епітрахиль
- ч. 3. Пояс
- ч. 4. Нарукавники
- ч. 5 і 6. Накриття на чашу
- ч. 7. Мотив вишивки довкруги фелону

Ризи є проєктовані на канвовій матерії (панамі) сірої краски.

При шитті фелону треба взяти добру якість підшивки. Між верх а підшивку вкладається жорстке полотно. Всі краї риз викінчені випусткою на міцному шнурі. (Випустки зроблені в продовженні підшивки).

Головний мотив вишивки (ромб) має на канвовім полотні (при 2-ох нитках на один хрестик) вимір 3 X 3". Відступи між мотивами є в ширині 7", в довжині на 6". Хрест на спині уложений з головного мотиву, а в середині образ Матері Божої; замість образу може бути хрест уложений з самих головних мотивів.

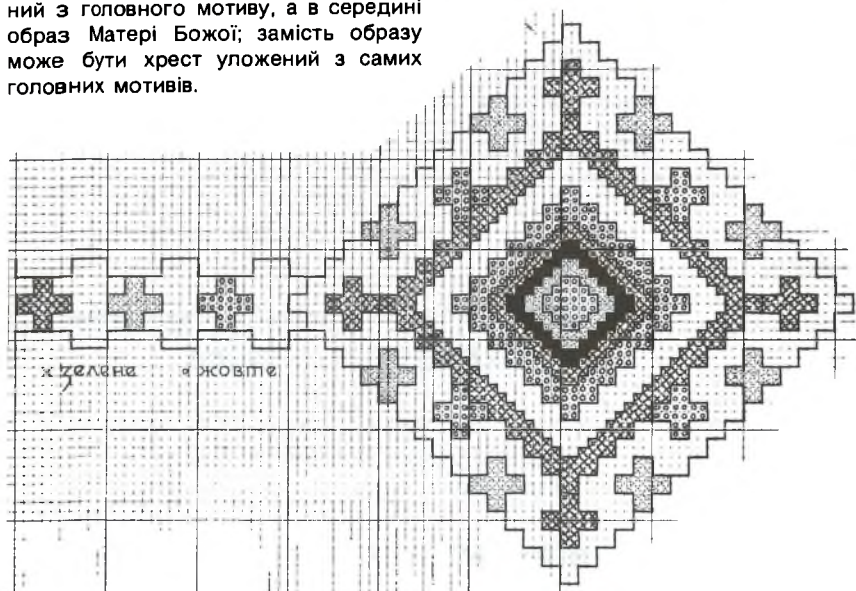
ч. 3

Ризи обведені довкруги вузькою вишивкою, "бортою" її треба вишити окремо, а відтак нашити на матеріял.

На епітрахилі є двоякі мотиви: хрести (тричі) на переміну з мотивом фелону. Борта застосована довкруги і в три ряди на кінцях. На нарукавниках, поясі і накритті на чашу є уміщений мотив меншого хреста, як на епітрахилі.

До вишивання вживати ниток Д.М.Ц. у таких кольорах: чорна ч. 310, червона ч. 321, зелена ч. 904, жовта ч. 742.

ПАМ'ЯТІ ОЛЕНИ КУЛЬЧИЦЬКОЇ

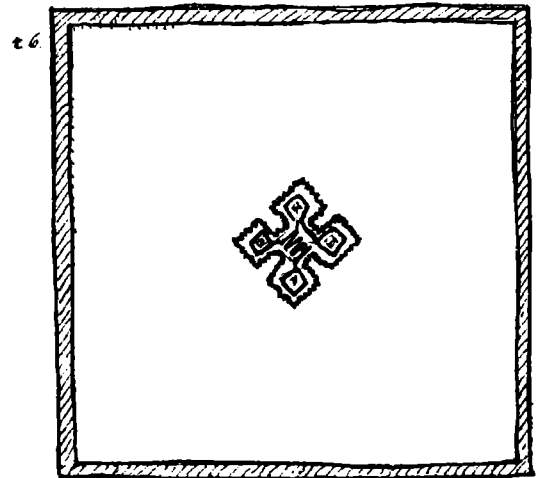
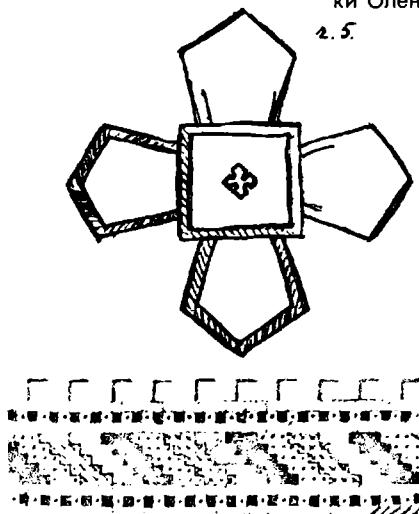
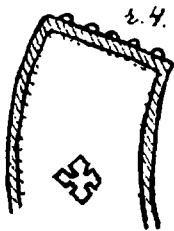
Є постаті, які по смерті відходять у забуття, і є такі, що про них ми зберігаємо пам'ять, яка назавжди ясним спомином жевріє у наших серцях. До таких постатей належала мистець-малярка Олена Кульчицька. Теплий спомин про неї, зберігся в не одній учениці перемиських жіночих шкіл, як семінара, так і гімназії, в яких вона довгі роки учила.

...Як нині бачу: лекція рисунків у нашій класі на весні. Перед кожною з нас перша весняна квітка: біла підсніжка або синій пролісок. Професорка дає нам фахові вказівки, і ми починаємо малювати, а потім з квіток укладати композиції. Професорка, Олена Кульчицька, проходить, побіч кожної з нас і одним робить свої уваги, поради, а других заохочує теплим, їй тільки властивим словом "яке це мивеньке". І так, не зі злоби, але для відрізнення від другої професорки, Клементини Кульчицької, яка теж учила нас (математики і природи) і з щирої пошани, ми поміж собою називали Олену Кульчицьку "Мивенька"Або лекція ручних робіт, яку ми всі найбільш любили, на яку нетерпляче чекали. Це Вона, ця скромна професорка, а зарозом великий знавець народного мистецтва, навчила нас любити і цінувати ці народні скарби. Навчила нас розрізняти різні стіби, мережки, гафти, звертала увагу на задержання оригінальності взору, кольорів. Тоді вже Олена Кульчицька їздила в нашій перемиській окрузі по селах і збирала зразки старої народньої ноші, які опісля вийшли як "Альбом народньої ноші" У тій праці не одна учениця допомгла їй у своєму селі.

В початках строї, в яких ми виступали на наших шкільних концертах, були жакливі, і Олена Кульчицька, була першою, яка звертала нам увагу на їх правильність (крій, підтичку і прибрання голови).

На останньому році нашої науки, професорка брала нас усіх до свого помешкання, щоб показати нам багато прерізних і цінних експонатів зі своєї збірки. Там ми бачили ткацький варстат, на яким одна пані ткала проєктовані Оленою Кульчицькою килими, що їх так мало збереглося на еміґрації, а які сьогодні мають музейну вартість. Там ми бачили різьблені в гуцульському стилі столики і крісла, на стінах були розвішені її прекрасні образи і дереворити, і багато зразків прерізних вишивок. Але, скажу правду, що не одна з нас у своїй молодечій невідомості, може, і не доцінювала вартости тих речей.

Докінчення Церковні ризи

Проїшли роки. Друга світова війна нас розділила. Професорка залишилась на рідних землях і замешкала у Львові. Одні з нас остались, других доля розкинула по широкому світі. Однак, кожна з нас жадібно ловила вістки з рідних земель. Пам'ятаю, як до нас дісталась вістка, що мисткиня Олена Кульчицька сміливо піднесла голос про тусту і написала відкритого листа до Верховного Совета про нищення наших церков і інших наших цінних мистецьких надбань.

Не одна з нас, у нашій молодості, мріяла побачити Золотоверхий Київ і поклонитись могилі Тараса Шевченка. Але ми були свідомі того, що то тільки мрії... Однак життя часом робить несподіванки... Добра доля до мене усміхнулась, і я, як американська громадянка, змогла мрії молодости здійснити. Зі стисненим серцем ступала на рідну землю. Повно вражіннь, особистих, родинних, загальних. І хоч мій час був дуже обмежений, годі було не відвідати і не зложити свій поклін моїй професорці Олені Кульчицькій, яка саме тоді мала вже 88 літ. Була вона вже дуже немічна, спаралізована, не могла говорити. Однак розум ще працював, цікавилась своїми проєктами, працями, які хотіла бачити виданими. Свої думки висказувала більш рухами, як словами, а ми, присутні, старались відгадати її думки і їх зрозуміти.... Як нині бачу: мисткиня напів сиділа, сперта на подушку у своєму ліжку, а перед нею на столі лежала груба книжка в якій були, колісь нею опрацьовані заставки і інсценізації (рисунки сцен) до поеми Івана Франка "Мойсей" Я відчула в її рухах і очах велике бажання і просьбу, щоби ще за її життя "Мойсей" з її заставками появилсь друком. Чи можна було відмовити їй? І хоча я була свідомою, що завдання не легке, обіцяла зробити все, що буде у моїй силі. Мої старання увінчались успіхом. УВАН, який давно вже мав у своїх архівах ці заставки, погодився видати "Мойсея" А гурт бувших учениць —(семинаристок і гімназисток) старались матеріально допомгти у його виданні. Хотілось дуже пріспішити друк книжки, щоби з нагоди 90-ліття післати мисткині "Мойсея", як дарунок від вдячних учениць.

Однак не судилось... Мисткиня не дожила 90-ти літ... Заснула тихо, спокійним, вічним сном. І з болем у серці оглядала я перший примірник "Мойсея", якого вже не змогла побачити Олена Кульчицька.

"Мойсей" є для нас, бувших учениць, завжди свіжою китицею квітів, яку ми зложили в пам'ять нашої професорки Олени Кульчицької.

М. С.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ОСІННІ ЗАВАРЮВАННЯ

О. Кузьмович

Кожного року влітку і восени, байдуже, що спека чи вологість не приносять енергії, я повертаюся до свого "гоббі" — заварювання. Так, принаймні, окреслюють моє замилювання до заготівлі варення, мармеляд, джемів і салаток мої близькі. Бо справді, це зовсім непотрібне зайняття, кажуть, тут в Америці, де все, що захочеться, можна дістати. Так, купити можна майже все, але чи Ви колись порівняли, напр., смак комерційної порічкової галаретки і домашньої, або чи знайшли Ви десь варення зі зелених помідорів або вишень? А як без них може бути справжній, традиційний перекладанець?

Отож я маю не лишень приємність у заварюванні, але у моїй пивниці на полицях стоять рядочком слоїки зі смаколикама, яких в ніякій крамниці не знайдете.

Та як воно не дивно, але коли перед кількома роками з мене завжди трішки насміхалися або дивувалися: "що тобі це хочеться варити", так тепер мода заготівлі овочів та городини на зиму стає щораз більше популярна. Молоді господині питають мене про приписи і поради, як це найкраще робити й тому я з приємністю хочу поділитися своїм досвідом не лише з ними але і з ширшим кругом читачів "Нашого Життя"

ДЖЕМ ЗІ СЛИВОК НА ФРАНЦУЗЬКИЙ ЛАД.

Примітка: Я не знаю, чому саме цей припис "на французький лад", але так стоїть у старих бабусиних приписах, писане її рукою, і я б ніколи не поважилася цієї назви змінити.

На цей джем надаються лише сливки, які тут мають назву італійських. Це такі, з яких легко відривається кістка, та які уживається на галушки (книдлі).

Сливки помити і покряти гострим ножом в поздовжні пасочки. Покраїні зважити і взяти таку саму кількість

цукру. Зн. на 2 фунти сливок — 2 фунти цукру. Покраїні сливки пересипати в широкому начинні цукром і залишити до наступного дня. Тоді варити на повільному вогні аж до прозорості, збираючи шум з цукру, що твориться на поверхні джему. Джем готовий коли спадає з ложки а не ллється, як сік. Тоді кинути ліску ванілії (а не ванільового цукру) і ще раз легко заварити.

Як джем підстигне, вложити до слоїв, закрутити закрутки і 10 хвилин варити у водяній купелі.

ВАРЕННЯ ІЗ ЗЕЛЕНИХ ПОМІДОРІВ.

Малі, тверді зелені помідори покряти в тонкі пластинки, викинути найбільше зерняток і кинути на кип'ячу воду. Одразу перекинути на широке сито, щоб вода стекла. (Це робиться для того, щоб помідори втратили гіркість). На 2 ф. зелених помідорів відважити 2 ф. цукру. Половиною того цукру пересипати спарені помідори і полляти цитриновим соком (на 2 ф. — 2 цитрини). Так залишити до наступного дня. Залишений, відважений цукор заварити окремо на густий сироп, поллявши його 1/2 горн. води. Тоді вложити до сиропу помідори враз із соком, що витворився через ніч.

Варити на малому вогні, стрясуючи і збираючи шум, аж помідори будуть густі та прозорі. Наложити не дуже гарячі до слоїв, закрутити і варити 10 хвилин в гарячій купелі.

МАРМЕЛЯДА З ЯБЛУК З БРОСКВИНЯМИ.

4 горнятка покраїних, зелених яблук вимішати із 4 горнятками покраїних бросквинь. Полляти все 1 горнятком цитринового соку та пересипати 6 горнятками цукру. Залишити трохи, щоб овочі пустили сік. Варити поволі, мішаючи, аж овочі розварять-

ся та мармеляда буде спадати з ложки. Наложити до слоїв, закрутити і варити 10 хвилин у гарячій купелі.

Увага! Припис не вимагає обирання яблук і бросквинь. Я, однак, переконалася, що краще це зробити бо лушпинки часом залишаються тверді.

ЗИМОВА САЛАТКА ТЕТИ МІЦІ

Покраїти в пластинки 2 повні тарілки огірків (обираних), 2 повні тарілки зелених помідорів, 1 повну тарілку цибулі, 1 повну тарілку волоської капусти (т. зв. тут "савойської" капусти) 1 повну тарілку різномірної городини. Все це посипати добре сіллю, дати до великого начиння і залишити через ніч. На другий день заварити пляшку оцту із такою самою кількістю води. До заварення дати 1/2 горн. цукру, бобковий листок і кілька зерен чорного перцю. Як оцет закипить, дати до нього витиснену добре зі соли городину і все разом варити 15 хвилин. Як вистигне, наложити до слоїв, закрутити і варити у парі 20 - 30 хвилин.

В останніх роках із зростом зацікавлення заготівлею городини і овочів, зростає також кількість захворювань, а навіть смерти від затруєння домашніми заварюваннями. Причина звичайно у неправильному переведенні цілого процесу заварювання.

Тому дуже звертаю увагу читачкам на це, що треба придержуватися усіх вказівок, які подають постійно у загальній пресі.

Коротко пригадую що:

1. Слоїки на заварювання мусять бути випарені, вистерилізовані перед їхнім вжиттям.

2. Закрутки можна вживати з року на рік, але їх також треба випарити.

3. Самі накривки на слоїки можна уживати лише один раз, але їх купується окремо і можна дістати у крамниці.

4. Треба мати відповідний горщик із стояком у середині, на якому можна поставити наповнені слоїки до стерилізації. Стерилізація, зн. варення в парі повинна тривати для солодких заварювань 10 - 15 хвилин, для салаток з городини 20 - 30 хвилин.

5. Після стерилізації, спробувати, чи слоїки добре закручені.

НАШЕ ЖИТТЯ, ВЕРЕСЕНЬ 1978

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ОГАЙО

Ірина Кашубинська — голова Округи Огайо

Округа Огайо нараховує 8 Відділів з 234-ма членками. У звітному часі відбулися річні збори Окружної Управи: до цього часу очолювала Округу Марія Фаріон, на річній з'їзді в дні 5-го березня 1978 вибрано таку управу: Ірина Кашубинська — голова; Леся Кусяка, Дороті Еверет і Марія Васирина — заступниці голови; Степанія Демчук — протоколярна секретарка; Марія Грушкевич — секретарка листування; Дарія Древинська — касирка. Референтки: Марія Фаріон — культурно-освітня, Дарія Городиська — пресова, Євгенія Дубас — організаційна, Степанія Городиська — виховна, Марія Почтар — суспільної опіки, Віра Кордуба — зовнішніх зв'язків, Олена Мартинюк — музейна координаторка, Марія Антонів — архіварка. Контрольна Комісія: Ольга Городиська — голова; Юлія Тарнавська, Степанія Цегельська, Анна Завадівська та Ірина Свистун — члени. Гостем була Ірина Кіндрачук, організаційна референтка Головної Управи.

Округа Огайо є чисельно мала й це пов'язує зі собою багато труднощів. Нпр. віддалені Відділи (Льорейн, Акрон, Ірі) працюють більш відокремлено та не мають можливостей брати активнішу участь у діяльності Округи як цілості. Одним способом ближчого контакту це відвідини голови Окружної Управи з нагоди річних зборів Відділів, і так М. Фаріон була на зборах Відділів 7, 12, 33 і 69, а І. Кашубинська заступала Окружну Управу в 8-му Відділі. Відділи 30-тий і 60-тий не мали перевиборів.

Окружна Управа об'єднувала Відділи в спільних імпрезах, а саме: в

грудні відбувається вже традиційний Різдвяний Базар у Пармі, в церковній залі парафії св. Йосафата, в яким беруть участь місцеві Відділи;

Окружна Управа з місцевими Відділами підтримала в січні "голодівку" в обороні наших дисидентів, яку вже вдруге організує Комітет Людських Прав при місцевім Відділі УККА — УЗО; в місяці лютім Окружна Управа спільно з жіночими організаціями великого Клівленду (ОЖОЧСУ, УЗХ, Православне Сестрицтво) влаштувала Свято Жінки Героїні.

Окружна Управа була ініціатором Бюро Суспільної Опіки, яке вже кілька років працює спільно з УЗХ та Т-вом Самопоміч. Бюро провадить тепер Мирослава Грабець, членка 33-го Відділу, а референтки Відділів допомагають їй в міру потреби.

Ще одним об'єднуючим чинником нашої Округи є мистецька комісія при Окружній Управі під назвою комітет "Українська Спадщина, Інк.", який діє від 1974 р. і має за собою дуже важливу й сумлінно проведenu працю. На цей рік головою Комітету є Дженні Бокар, членка 60-го Відділу, яка є одночасно членом ексекютиви Етнографічного Музею міста Клівленду. З нагоди Зелених Свят зложено на символічній могилі від Округи вінок, який цього року був виготовлений 8-им Відділом. М. Грушкевич, секретарка Округи, зредагувала історію Відділів до "Ювілейної Книги Українських Злучених Організацій" з нагоди їх 50-ліття. Віра Кордуба, референтка зв'язків, бере участь у засіданнях організації "Герітидж" і за її посередництвом записано усну історію українки-емігрантки з її перших вражень з Клівленду на початку цього сторіччя. С. Городиська, виховна референтка, зложила вже картотеку дошкільних дітей на шкільний рік 78/79 для наших світличок.

Окружна Управа й Відділи у Клівленді-Парма користуються власною домівкою, яка складається з трьох гарно влаштованих кімнат (одна на потреби членства, дві — це світлички 12-го і 33-го Відділів) та мала господарська кімната на архіви тощо. Фінансову підставу Окружній Управі дають Відділи, вплачуючи як вкладку 50 ц. від членки на рік. Окрім того

впроваджено датки від Відділів, які влаштовують успішні імпрези, для потреб Округи, приблизно 10-15% від прибутку.

Вислано протестаційні листи в справі господарської виставки у Києві й до А. Гольдберга, американського амбасадора на Београдську Конференцію. Заступниця голови Л. Кусяка, зорганізувала автобус на 18-ту Конвенцію СУА до Нью Йорку. Прогулянка включала теж відвідини українського Бавнд Бруку, музею і цвинтаря. Окружна Управа відбула передконвенційні наради з делегатками на Конвенцію. З Округи поїхало 21 союзянок, в тому числі 8 делегаток, які репрезентували 5 Відділів.

Дарія Городиська
пресова референтка

КОМІТЕТ "УКРАЇНЬКА СПАДЩИНА, ІНК."

Комітет "Українська Спадщина, Інк.", який був заснований ще в 1974 р. при Окружній Управі СУА в Огайо, розгорнув з початком жовтня 1977 р. дуже інтенсивну працю у зв'язку з запланованою виставкою "Українські традиційні мотиви в тканинах і писанках" в Історичнім Музеї Клівленду. З цієї метою Комітет запросив на консультацію куратора Українського Музею Оксану Грабович, яка подала цінні вказівки відносно вибору експонатів та проектування виставки.

Комітет відбув декілька важливих засідань, а розшуки і зібрання експонатів, підготування каталогу, реклями, програми відкриття провадилися безперервно.

У висліді підібрано 90 експонатів-текстилів та включено у виставку колекцію писанок Тані Осадци (300 штук). Видано каталог на 28 сторінок зі вступною статтею Надії Дейчаківської, пояснювальними описами і світлинами. Спільно з музеєм видруковано 6.000 примірників імпазантної летючки-афіші про виставку і пов'язані з нею програми. Це було розіслане музеєм до бібліотек, університетів і наукових установ. Величаве відкриття відбулося 21-го травня 1978 р. в присутності коло 350 відвідувачів. Програма на відкритті складалася з показу застосування української вишивки до модерного одягу, виведення гагілок і прийняття. Виставка триватиме від 21-го травня до 10-го вересня і включає такі недільні програми:

18-го червня — лекція і показ писання писанок, висвітлення фільмів "Писанка" Новицького і Перейми.

16-го липня — лекція і показ вишивання різними стібами.

13-го серпня — висвітлення прозірок з України, основане на релігійній архітектурі і експонатах в музеях Києва.

10-го вересня — Український інструмент бандура — виступ ансамблю бандуристів та закриття виставки.

Престижеве музейне приміщення і фахове оформлення доповнюють ефект і добірність виставки та гарантують їй повний успіх.

У зв'язку з приготуванням до цієї виставки комітет "Українська Спадщина" виконав додаткову едукативну програму. в цьому ж Історичному Музеї, до переведення якої запрошено Надію Дейчаківську, довголітню голову комітету "Українська Спадщина" і під цю пору його секретарку. Використовуючи федеральну дотацію, учні середніх шкіл міста Клівленду працюють в експериментальній програмі вивчення етнічних груп. На запрошення їх учителя Надія Дейчаківська дала цим учням, в приміщеннях музею, виклад про Україну, а для наочних прикладів її культури продемонструвала гру на бандурі, висвітлила фільми "Писанка" та була провідницею учнів при оглядинах виставки "Українські традиційні мотиви в тканинах і писанках" У висліді, одна з учасниць цієї лекції вибрала Україну як предмет її етнічних студій і буде опрацьовувати цю тему з Надією Дейчаківською як своєю дорадницею.

Неоніла Винярска
пресова референтка комітету

7-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ АКРОН, ОГАЙО

за час від жовтня 1977 р. до травня 1978 р.

За звітний час відбулося 6 сходин.

— 30. X 1977 Відділ влаштував різдвяний базар. На продаж були українські страви, печиво, різні дарунки і речі взяті в коміс від українських крамниць Клівленду: твори прикладного мистецтва, українські грамофонні платівки та книжки. Були також серветки вишиті одною членкою що всі продалися.

— 4. XII 1977. відбулися загальні збори в присутності голови Округної Управи, Марії Фаріон.

— 8. I 1978. членки їздили з колядою. На жаль, сніговія скоротила подорож.

— В місяці лютому відправлено панахиду за 500 поляглих в Кінгрі жінок при співучасті більшости членок.

— 12. III 1978. Відділ влаштував показ писання писанок, що був дуже успішний завдяки добре поміщеному оголошенню в місцевій газеті. Було 7 писанчарок. При тому продавалося великоднє печиво та приладдя до писання писанок, як також великодні картки.

— Також у березні дві наші членки улаштували показ писання писанок у публічній бібліотеці міста Кент.

— На прохання головної бібліотеки міста Барбертон, інша членка нашого Відділу при допомозі одної членки 12-го Відділу, улаштувала виставку з 60-ти писанок та відповідних мап та книжок. Виставка у скляній габльотці близько головного входу тривала від 16. III до 13. IV 1978.

— Відділ вислав Олену Мартинюк делегаткою на конвенцію.

Олена Мартинюк
Пресова референтка

8-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ІМ. АЛИ ГОРСЬКОЇ, КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

(звіт за час від жовтня 77 до вересня 78 р.)

1977.

Листопад: Відділ запросив професійного квітьяра, який показував як укласти власні штучні і живі квіти.

Грудень: Відділ брав участь у Різдваному базарі.

1978 р.

Березень: Відділ запросив голову Округу, яка докладно розповіла про працю кожної референтури.

Квітень: Гутірка з показом як правильно уживати косметичних засобів.

Травень: Відділ працював у Комітеті Спадщини. Разом приготвовляли написи для виставки української вишивки, тканин, килимів і писанок, яка відбувається від 21-го травня до

10-го вересня 1978 р. в "Вестерн Резерв Гисторикал Сосаєті" Так само Відділ приготував програму "показ ноші" на відкриття виставки. Поодинокі членки показували, як уживати вишивку в модерному одязі. Відділ вислав делегатку і гостя на 18 Конвенцію СУА.

Червень: Запрошено мисткиню, яка викладала про гуцульську і трипільську кераміку. Мали також гутірку і курс про "дейкопаж"

Вересень: Відділ буде брати участь у базарі з нагоди 50-ліття відділу УККА в Клівленді.

Оксана Баслядинська
пресова референтка

12-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ

Відділ нараховує 19 членок, в тому дві членки звільнені. Сходини відбуваються кожного місяця. На них обговорюється та планується діяльність Відділу.

В днях 3-4-го грудня 1977 р. Відділ улаштував виставку мистця-графіка Тирса Венгриновича. Це була його перша виставка в Клівленді. Вона зацікавила публіку та пройшла з повним успіхом.

Відділ узяв участь у Різдвянім базарі, на яким уже ввійшло в традицію давати покупцям нагоду придбати мистецькі твори і книжки.

Відділ провадить світличку для дітей віком 3-5 років, чотири дні в тижні. У світличці навчалось 18 дітей, учительювала Єлисавета Пашин. Світличка мала кілька своїх внутрішніх імпрез, прогулянки і успішне закінчення шкільного року, на яке прибуло багато запрошених гостей. Заходом господарської референтури відбувся 19-го березня 1978 р. великодній показ з участю Ірини Кашубинської.

В днях 5, 6, 7-го травня 1978 р. Відділ спонзорував виставку олій і акварель Анатолія Коломийця з Чікаго. Мистець дебютував у Клівленді і на відкритті виступив з доповіддю про свою творчість. Виставка зацікавила численних відвідувачів і була успішна під кожним оглядом.

Голова Відділу і теж поодинокі членки вислали листи до Американської Інформаційної Агенції в справі господарської виставки у Києві.

НАШЕ ЖИТТЯ, ВЕРЕСЕНЬ 1978

Дві членки Відділу, Надія Дейчаківська й Неоніля Винярська, постійно працюють у комітеті "Українська Спадщина", а цілий Відділ взяв участь у відкритті виставки в Історичнім Музеї.

При Відділі даліше існує гурток Книголюбів, до якого належать і нечленки 12-го Відділу. Обговорено деякі твори Уласа Самчука.

Під час літа спеціальний комітет продовжуватиме працю над виданням куховарської книжки різдвяного циклю в англійській мові. Так само під час літа буде працювати виховна референтура, щоб підготувати відкриття світлички в новім шкільнім році.

Евгенія Гіщинська
пресова референтка

*12 Відділ СУА. Сидять зліва: Леся Кусяка, Люба Коломиєць, мистець Анатолій Коломиєць, Неоніля Винярська — голова Відділу; стоять зліва: Л. Дармохвал, Т. Космос, Л. Вирста, І. Сахно, Д. Войтина, Д. Городиська, Е. Гіщинська, Д. Федорів, Д. Древицька, Н. Дейчаківська
Branch 12 of UNWLA, Cleveland, Ohio.*

30-ИЙ ВІДДІЛ СУА, КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

До 30-го Відділу належить 15 членок-емериток, які вже роджені тут в Америці. Членка Відділу, Катерина Мураль, є почесною членкою Округи. Сходини відбуваються рідко і нерегулярно з огляда на труднощі доїзду і здоров'я членок.

На сходинах 18-го червня 1978 р. відвідали Відділ голова Окружної Управи, Ірина Кашубинська і її організаційна референтка, Евгенія Дубас. Вона розповіла про свою цікаву подорож до Святої Землі і подарувала всім членкам по крихітці привезеної землі Єрусалиму. Голова Округи розповіла про недавню Конвенцію СУА, про Український Музей як культурну і виховну одиницю та про виставку нашої Округи в Історичнім Музеї. Це викликало цікаву дискусію на сходинах та оживило зацікавлення справами нашої організації. В розмові виринула пекуча потреба в нашій українській громаді — це потреба дому для старших, які хотіли б жити в товаристві своїх земляків.

Головою Відділу є Антоніна Франд, яка щорічно заступає Відділ на З'їзді Округи.

Д.Г.

33-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Відділ має 76 членок. У звітному часі відбулося шість ширших сходин і сім засідань управи.

29-го вересня М. Грушкевич виголосила доповідь на тему "Музика в сучасній Україні". Друга доповідь проф. Р. Лесика була, у заступстві автора, прочитана Ольгою Дем'янчук — "Апостол з'єднання церков — Митрополит Андрей Шептицький" 8-го грудня влаштовано Різдвяний базар, на якому І. Кашубинська демонструвала показ різдвяного печива.

Під час цього показу Текля Мартинців показувала плетіння колачів.

В січні ширші сходини переіменовано на різдвяну зустріч з такою програмою: Т. Крижанівська прочитала епізоди звичаїв під час святкувань Різдва в Україні, а сестри Ірка й Люба Завадівські відіграли на бандурі "Щедрик", а опісля, при акомпаньяменті бандури, рецитували "Лети колядко"

12-го лютого 1978 відбулися загальні збори, на яких вибрано Ольгу Дем'янчук, головою, С. Цегельську заступницею, Я. Гергель секретаркою, Р. Головку касиркою.

15-го березня на сходинах управи заплановано допомогу бідним дітям. З цією метою переведено під церквою св. Йосафата грошеву збірку, а в наступну неділю Відділ мав теж добрий прибуток на згадану ціль з розпродажу писанок. 2-го квітня, на ширших сходинах, М. Медицька висвітлювала дуже цікаві прозирки з України.

День народження Валентина Мороза вшановано тим разом в ширшому засязі. Згідно з ініціативою Комі-

тету Прав Людини при УККА наші членки жертвували кров до Банку Крови Червоного Хреста.

Заходами виховної референтури, вчительки садочку О. Кость і Д. Стахур та діточок улаштовано в світличці ряд імпрез: свято Т. Шевченка, День Матері, а також "артисти" садочку взяли успішну участь у програмі рідношкільної імпрези — Дня Молоді.

Дня 20-го травня відбулася доповідь о. д-ра Себастьяна Сабола "П'ять місяців Карпатської України" Гарними словами привітала отця доповідача голова Відділу, О. Дем'янчук, а Л. Мичковська прочитала біографію прелегента-поета (літературне псевдо "Зореслав"), очевидця трагічних подій Срібної Землі.

Комітет Українська Спадщина при Окружній Управі відкрив в однім з місцевих музеїв виставку традиційних узорів та писанок. Багато наших членок активізувалося в тій ділянці, а в день відкриття допомогли печивом та оформленням буфету.

В днях 27-28-го травня голова та чотири делегатки брали участь у Конвенції СУА в Нью-Йорку.

Дня 17-го червня відбувся у великих кулуарах "Парма тавн шопінг" центру "День Національностей" Стіл нашого Відділу домінував там вибагливим печивом та українськими стравами. З нагоди цього дня відбувся конкурс національних одягів і представниця нашого Відділу, Христина Сірко, здобула 2-гу нагороду (в сумі

Світличка 33 Відділу СУА. Стоять в третьому ряді: С. Демчук — виховна референтка Відділу, Оля Кость — вчителька, Д. Стахур — помічниця, Я. Гергель — голова (1977 р.), З. Ярош — адміністраторка світлички.

Pre-school center of Branch 33 in Cleveland, Ohio. Standing in third row: S. Demchuk, Olya Kost, D. Stakhur, Y. Gergel, Z. Yarosh.

\$25.00) за Снятинський стрій. Цю нагороду вона пожертвувала на потреби Відділу.

Своїми порадами відносно строїв служила, як звичайно, Ірина Кашубинська і зайнялася виготовленням снятинського строю. За це Відділ їй дуже вдячний.

Стипендійна референтка І. Вовк приєднала в звітній часі нових спонзорів: по 200.00 дол.— д-р Володимир Шкільник, мец. Константин Бачинський, Українське Лікарське Т-во Відд, Огайо; 150.00 д.— 21-ший Курінь Плас-тунок Сеньйорок "Буреверхи" Відділ переводить, на прохання Українських Злучених Організацій (Відділ УККА), збірку на Фонд СКВУ.

Після кожних ширших сходин господарські референтки приготувляли для учасниць чайне прийняття зі солодким, за що їм належить щира подяка.

Емілія Воляник
пресова референтка

69-ИЙ ВІДДІЛ СУА ЛЬОРЕЙН

Відділ нараховує 32 членки. У звітнім часі відбуло три засідання управи і двоє ширших сходин. На сходинах читано цікаві реферати та твори бувшої членки і співзасновниці Відділу, Слави Шевчик. Відділ вирівняв усі зобов'язання до Головної Управи СУА, вплатив вкладку до УККА і Українського Музею.

Христіна Сірко в снятинському строю (перша справа). Світлина була поміщена в "Сан Пост", 24 червня 1978 з нагоди "Правд оф Парма Фестиваль".

Chrystyna Sirko wearing a costume from the Snyatyn region of Ukraine (first from r.). This photo appeared in the 6/24/78 "Sun Post". It was taken at the "Proud of Parma Festival."

В лютім 1978 відбулися загальні збори, на які приїхали голова Округної Управи, Марія Фаріон і Розалія Головка. Головою Відділу є Тетяна Сілецька.

Для здобуття фондів Відділ брав участь у базарі, на який членки пекли печиво й варили вареники. В грудні 1977 влаштовано товариський вечір. У різдвянім часі переведено "коляду" на залишенців і на суспільну опіку. Членки завжди помагають у всіх церковних імпрезах і співпрацюють з іншими організаціями в Льорейні.

Якщо йдеться про співпрацю з іншими Відділами, наша голова, Т. Сілецька, провадить курс кераміки для одного з Відділів нашої Округи. Перед Великоднем голова Відділу улаштувала курс писання писанок в ІМКА.

На 18-ій Конвенції СУА делегаткою Відділу була голова, Т. Сілецька.

На серпень заплановано пікнік для членок і їх родин. Восени відбудемо кілька ширших сходин, а для піддержання товариського життя в громаді, приготуємо веселий вечір.

Оксана Пакуш
пресова референтка

116-ИЙ ВІДДІЛ ім. ОЛЕНИ ЛОТЦЬКОЇ, ІРІ, ПЕНСІЛЬВАНІЯ

(за час від вересня 1977 до кінця червня 1978)

1. Відділ нараховує 20 членок і старається відбувати щомісячно сходини.

2. Відділ є членом Інтернаціонального Інституту та співпрацює з місцевим Відділом УНС.

3. Відділ спонзорує Українську Танцювальну Групу. Ансамбль нараховує 18 дітей у віці 6-15 років. Учителькою є Маргарета Коралі.

4. Членки Відділу сходяться кілька разів у році та приготувляють вареники на розпродаж при місцевій церкві Св. Петра й Павла. Церква, в свою чергу, дозволяє на вжиток залі на проби танців, сходини і т.п.

5. Відділ виконує свої обов'язки супроти громадянства, Округи та Головної Управи СУА, не зважаючи на малу кількість активних членок.

6. У листопаді 1977 р. Відділ брав участь у зимовому Інтернаціональному фестивалі, де членки Відділу

116-ий Відділ США Ірі, Па. Сидять зліва: Лариса Шпон, Дарія Меккей, Марія Дозорська, Марія Лавоська, Ірина Свистун — голова Відділу, Марія Пелінська. Другий ряд зліва: Надія Гайбольд, Юлія Стар, Ольга Кассараба, д-р Рената Волинець, Марія Супик, Ліда Свистун, Марія Ярема, Дженні Юськевич, Петронеля Лупічук, Ева Опришко, Ірина Бравн

UNWLA Br. 116

приготували традиційний Святий Вечір. На фестивалі виступили три українські групи: пластовий ансамбль з Боффало, Н.Й., Надія Гамільтон (членка Відділу) з дочками і діти Танцювальної Групи нашого Відділу під проводом Маргарети Корані. Виставка та українські танці викликали зацікавлення і признання глядачів.

7 У грудні 1977 р. відбувся розваговий "Андріївський Вечір" у домі панства Свистунів. Вечір був дуже приємний, бо кожна членка мала змогу похвалитися своїми куховарськими вміннями та причинитися до різноманітного буфету. Під час забави членки, їх чоловіки і старші діти мали нагоду слухати "ворожку" д-р Ренату Волинець.

8. У січні 1778 р., спільно з місцевим Відділом УНС, Відділ відсвяткував Січневі Роковини. Делегація членів ходила до майора Люїса Тулія на підпис Проклямації Дня Української Незалежності.

9. Дня 12-го березня 1978 р. відбулися Святочні Сходини в честь Тараса Шевченка в домі п-ва Пелінських. В програмі була доповідь про життя і творчість Шевченка, яку приготувала Лариса Шпон. Поему "Розрита могила" декламувала Марія Дозорська.

10. Вся українська громада в Ірі відсвяткувала 60-ліття річниці Незалежності України. Святочний бенкет з програмою відбувся 9-го квітня 1978 р., в залі Німецького Клубу, заходом членок США. Голова Відділу, Ірина Свистун, відкрила бенкет молитвою і привітала присутніх, а відтак передала провід свята інж. Романові Свистунів. Святочна програма складалася з таких точок: гра на фортепіані — Стефан Насилич, англомовний реферат "День 22-го січня 1917/18 рр." — д-р Рената Волинець, українська доповідь "Історія боротьби за незалежність України" — інж. Зенон Шпон, поема Тараса Шевченка "Розрита могила" — Марія Ярема, деклямація старших дітей — Василь Лупічук, Іванка Ярема й Орест Свистун. Далше були в програмі народні танки, виконані старшими дітьми нашого ансамблю. Закрито святочну програму українським національним гімном. Присутні далше приємно забавлялися при танках.

11. Окремий вишкіл для нашої танцювальної групи відбувся в днях 20/21-го квітня ц. р., яким проводив відомий танцюрист Маркіян Комічак з Пітсбургу. Наші діти багато скористали з тих лекцій, а батьки були дуже вдячені, що їх діти мали змогу працювати під проводом одного з найвизначні-

ших українських танцюристів Америки.

12. Перед Великодними святами, як і минулого року, голова Відділу, Ірина Свистун, написала писанки для старших громадян (родичів, знайомих, хворих, і т. п.). Разом з референткою суспільної опіки, Марією Пелінською, вони відвідали й обдарували цих осіб писанками.

13. У місяцях квітні й травні влаштовано виставку в "Ірі Паблік Мюзеум" На виставці були зразки української вишивки, кераміки, різьби, писанок та п'ять манекенів одягнених в строї з різних областей України. Виставка тривала шість тижнів і була дуже корисною, бо це якраз в той час шкільні діти відбувають свої наукові прогулянки до музеїв і подібних інституцій.

14. У червні Відділ брав участь в Інтернаціональному балю з розваговим виступом танцювальної групи.

15. Відділ брав участь у Міжнароднім ярмарку 10-го червня 1978 р., де пописався гарною виставкою і танками та скористав з продажу вареників і печива.

Лариса Шпон
заступниця голови і
пресова референтка

ПОДЯКА

Управа і членки 71-го Відділу США в Джерзі Ситі Нью Дж. почуваються до милого обов'язку, ширю подякувати панству **Ярославові і Олі Заліско** за їх щедрий даток на наш Відділ в сумі 25.00 дол., з нагоди вінчання їхнього внука, **Володимира Заліска з панною Патрицею Котик**. Молодій парі бажаємо багато радості у їхньому подружньому житті.

За управу
Галина Білик
голова

Ширю дякуємо Управі і членкам 63 Відділу США за прегарні слова побажання передані через радіо Української Католицької години о. Василіян в Дітроїті в 35 річницю нашого вінчання і з вдячності пересилаємо через 63 Відділ 25.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Стефан і д-р Валентина Савчук
членка 63 Відд. США

25.00 дол. гонорар, який не хотів прийняти **п. Василь Колодій** за допомогу при нашому великодному базарі — складаємо на стипендії в Бразилії

99 Відділ США у Вотервліт

РОЗВАГА

Текст Віра Андрушків. Рисунки Квітка Іваницька

ЦІКАВІ ДОСЛІДИ З ПРИРОДИ

ВЕСЕЛКА

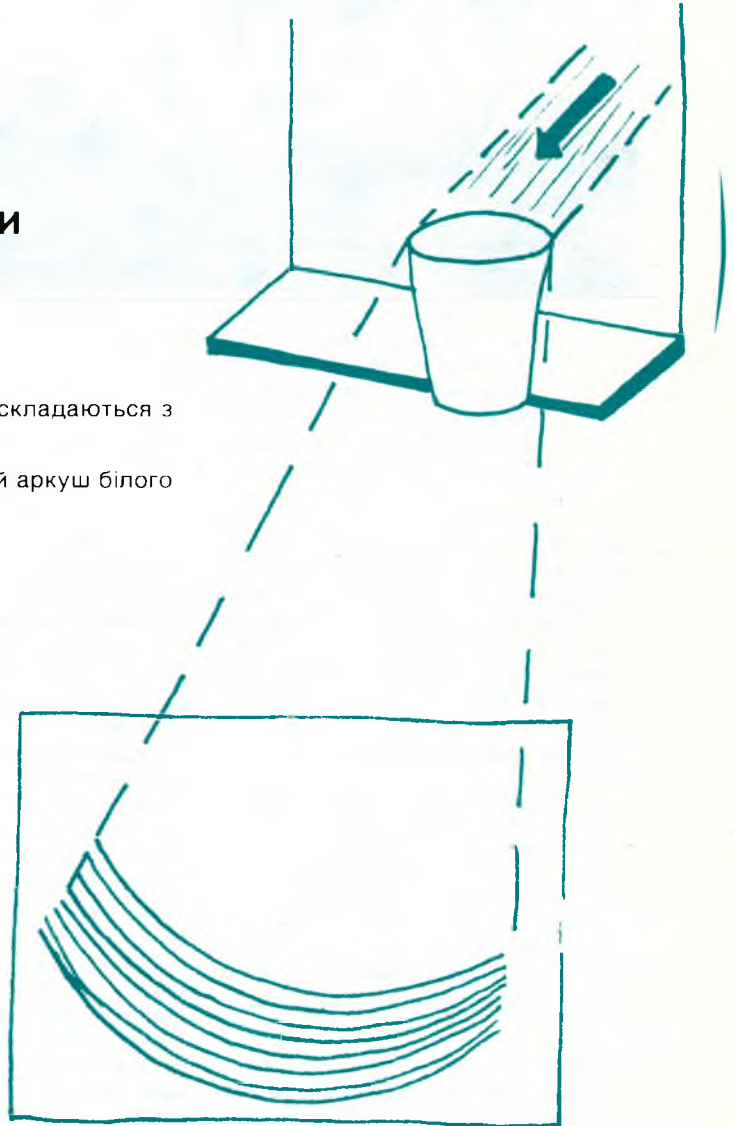
Чи хочете зробити веселку в хаті? Проміння світла складаються з різних кольорів, які виглядають так, як веселка.

На цей дослід потрібно: повна склянка води, великий аркуш білого паперу і ... багато сонця.

1). Наповніть склянку водою поставте на сонячне вікно. Треба склянку поставити уважно так, щоб трішки виставала поза край вікна. **УВАЖНО! ОБЕРЕЖНО!**

2) Покладіть великий аркуш білого паперу під вікном.

3). Як промені сонця відіб'ються у воді, тоді побачите веселку на папері. Вода розділює кольори в променях сонця. Ви побачите фіолетний, синій, зелений, жовтий і червоний кольори.

ЗАБАВА

ЛІНИВЕ ЯЙЦЕ

Можна розпізнати сире і зварене яйце. Одне лінивіше від другого. Потрібно: тарілку, яйце зварене на твердо, сире яйце. Оба яйця тримати в кімнатній температурі, щоб не були ні надто теплі, ні холодні.

1). Покрутіть одне яйце; тоді покрутіть друге.

Одне яйце буде довше крутитися і буде так крутитися, як бомок. Це зварене яйце. Сире яйце буде крутитися поволі і скоро перестане. Ще раз покрутіть його. Цим разом стримайте його пальцем. Пустіть. Воно ще буде крутитися! Чому? — Сире яйце має всередині плин і коли стримати шкаралупку, то плин всередині ще рухається. Тому яйце ще рухалося після того, коли воно було притримане пальцем.

КОЛЬОРОВЕ СОНЦЕ

Чому небо синє? Чому сонце опівдні жовте, а під час заходу сонця, увечорі воно стає червоним?

Ця зміна спричинена різницею в повітрі і соняшними променями.

Спробуйте цей дослід

Потрібно: велику пляшку, ліхтарку, молоко (краще пісне), закрюплювач (Eyedropper).

1). Наповніть пляшку водою і додайте кілька крапель молока до води. Помішайте.

2). Притемніть кімнату і тримайте засвічену ліхтарку за пляшкою. Дивіться просто на світло. Воно буде жовте.

3). Додайте більше крапель молока і світло буде червоне. Якщо подивитися на світло з боку пляшки, то вода буде синя.

Повітря також міняється. Опівдні воно рідке, а при заході сонця густішає і тоді промені сонця червоніють.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою з членством СУА й приятелями, що 21-го липня 1978 р. на 79-му році життя упокоїлася в Бозі довголітня членка 23-го Відділу в Дітройті, Міч. бл. п. **Агафія Дулька**.

Покійна народилася в селі Бібрка, повіт Стріліська Нови.

Бл. п. А. Дулька була діяльною в Відділі і з чоловіком відвідувала влаштовані Відділом імпрези.

У похоронному заведенні Покійну прощала заступниця голови Відділу Катерина Хом'якова. У похоронних відправах, що їх відслужив о. прелат Михаїл Бохневич з церкви св. Івана Христителя, взяла участь численна громада. Членки Відділу з почепленими відзнаками СУА стояли біля домовини.

Бл. п. Агафія Дулька залишила в глибокому смутку мужа Стефана, сестру Євдокію Королишин з Пітсбургу, Па. та брата й сестру в Україні.

Спи, Дорога Сестро-Союзанко, нехай американська земля буде Тобі легкою!

Анастасія Королишин
секретарка

В пам'ять Дорогої Дружини чоловік Стефан склав 15 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

З України наспіла сумна вістка, що в неділю, 18-го червня 1978 року, на 83-му році трудолюбного життя померла у Львові

св. п. МАРІЯ ЯВОРСЬКА

довголітня вихователька львівської української дошкільної дівчорони.

Похорон відбувся у вівторок, 20-го червня, на цвинтарі у Винниках.

Вічна їй пам'ять.

Замість квітів на свіжу могилу Незабутньої Виховательки на фонд допомоги українським сиротам у Бразилії 50.00 дол. складають

Ференцевичі.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА й приятелями, що по короткій недужі на 71-му році життя відійшла у вічність 6-го липня 1978 р. довголітня членка 23-го Відділу в Дітройті, Міч. бл. п. **Ванда Гардій**.

Хоч Покійна народилася (14-го травня 1907 р.), й виховалася в Дітройті, то володіла добре українською мовою й навчила її свого сина й унуків. За довголітню приналежність до СУА отримала золоту відзнаку. Належала також до товариства громадян старшого віку.

У похоронних відправах, що їх відслужили о. парох Іван Лазар і о. Дмитро Поперечний з церкви Матері Божої Неустаючої Помочі, взяли численну участь членки Відділу з відзнаками СУА. У прощальному слові о. І. Лазар підкреслив віддану працю Покійної в парафіяльних імпрезах. Від Відділу прощала Покійну голова Марія Честух, згадуючи про її працю в господарській референтурі.

Бл. п. Ванда Гардій залишила в глибокому смутку єдиного сина Павла, синову Йоанну, трьох внуків — Павла, Катерину й Іванну та сестру й брата.

Спи, Дорога Союзанко, хай американська земля буде Тобі легкою!

Анастасія Королишин
протоколярна секретарка

В пам'ять Дорогої Мами син Павло склав 20 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Висловлюючи найщиріші співчуття нашим членкам — Ірині Шмігель, Євгенії Мосюк і Марії Капітан з приводу смерті їхніх чоловіків, 47-ий Відділ СУА, Рочестер, Н.Й. пересилає зібрані на панахиді й на поминках гроші — 250 дол. на Український Музей і 112 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", в тому:

у світлу пам'ять **Григорія Шмігеля** — 150 дол. на Український Музей, 40 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя";

у світлу пам'ять **М. Мосюка** — 32 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя";

у світлу пам'ять **д-ра Дмитра Капітана** — 100 дол. на Український Музей, 40 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Мирослава Приймак
пресова референтка

Замість квітів на могилу **бл. п. Анни Налесник**, матері нашої довголітньої членки Івонни Федорів, складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя" а родині висловлюємо ширі співчуття

43 Відділ СУА, Філядельфі

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Йоанни Ківерчук**, матері п. Наді Шаран, складаємо 34.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" Памі Наді Шаран висловлюємо глибоке співчуття.

68 Відділ СУА, Сиракузи, Н.Й.

Зложили: **По 5.00 дол.:** Галина Бозонь, Ніна Возняк, Фалина Войтович, Валя Гурська, Стефанія Жизневська.

По 3.00 дол.: Мирослава Маляр,

По 2.00 дол.: Анастасія Кравс, Євгенія Бішко, Надія Сенік.

В другу болючу річницю відходу у вічність мого Дорогого мужа **Бориса Ржепецького** складаю 50.00 дол. на Український Музей і 50.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя"

Марія Ржепецька

СПРОСТУВАННЯ

В "Нашому Житті" ч. 7 в рубриці "Замість квітів" на ст. 44 зайшла помилка у підписі під текстом, **де замість Ольги Гнатишак видруковано Ольга Гнатик**. Просимо вибачення і містимо вдруге текст:

В п'яту річницю смерті Найдорожчих і Незабутніх для мене осіб **бл. п. о. Юрія, доньки Софії, внука Юрія і сина Ореста**, складаю 20.00 дол. на стипендійний фонд в Бразилії.

Ольга Гнатишак

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. інж. Юліана Муссаковського** на Український Музей в Нью-Йорку зложили: 155.00 дол.:

По 10.00 дол.: 61 Відділ СУА, Випані, 75 Відділ СУА, Мейпелвуд, 92 Відділ СУА, Менвіл, Оксана Кузьмак і Др. Іванна Ратич.

По 5.00 дол.: 28 Відділ СУА, Ньюарк, 32 Відділ СУА, Ірвінгтон, 70 Відділ СУА, Пассейк, 86 Відділ СУА, Ірвінгтон, 100 Відділ СУА, Картерет, Вп. пані: Ольга Гнатейко, Лідія Гладка, Ірена Небелюк, Наталія Клапичак, Христя Навроцька, Ірина Чайківська, Зюня Мартинець, Ляриса Даник, Олена Площанська.

По 3.00 дол.: Т. Коверко, Наталія Головінська, Ярослав Букачевська, Ліда Крамарчук, Божена Ольшанівська, Марія Роговська, Ольга Мочула.

По 2.00 дол.: Ганна Дмитерко-Ратич, Стефа Гаврилук, С. Марченко, Ольга Буртик, Л. Ігнат, М. Цимбаліста і Олена Порохняк.

Замість квітів на могилу нашого Дорогого і Незабутнього Приятеля **бл. п. Др. Романа Фільваркова** складаємо 100.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку.

Ліда і Др. Володимир Мартинці.

Замість квітів на могилу мого мужа **бл. п. Дмитра Чернявського**, який упокоївся 20 листопада 1977 р. складаю 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, через 73 Відділ СУА в Бриджпорті.

Анна Чернявська.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Д-р Іллі Карапінки** складаю 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Ірена Федів.

Замість квітів на могилу **бл. п. Марії Кеніг**, Дорогої Мами нашої членки Лідії Бук складаємо 10.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку.

Управа і членки 90 Відділу СУА.

У пам'ять **бл. п. Стефанії Чапельської** і **бл. п. Михайлини "Бабці" Чайківської** складаю 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Параня Залітач.

Замість квітів на могилу **бл. п. Марії Войнович**, Матері нашої членки Юлії Стар, складаємо 16.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Членки 116 Відділу СУА ім. Олени Потоцької

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 - 1 і по полудні від 3 - 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533 - 4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

КАЛЕНДАРЕЦЬ СУА

ВЕРЕСЕНЬ

30-го "Моїй Мамі" — вечір присвячений Катрі Гриневичевій і Ірині Домбчевській

64 Відд. Н.Й.

ЖОВТЕНЬ

1-го "День Союзянки" Виставки: мистецька, "Маленькі наші руки" і "Жіноча літературна творчість" і ін.

Окружна Управа Нью Джерзі

21-го З поїздки по Європі. Іванна Рожанковська

64 Відд. Н.Й.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Яворської** (Міні) учительки Рідної Школи у Львові, сестри мого швагра д-р Цисажа складаю 25.00 дол. на студентів у Бразилії

Меланія з Тушинських Кокорудз

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-ра Дмитра Капітана** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 20.00 дол.

Ліна і Еміліян Басюки

Замість квітів на свіжу могилу нашої найдорожчої жінки, мами та бабусі **бл. п. Анни Палюх**, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Родина Палюх

У третю річницю смерті Найдорожчої Мамці **бл. п. Софії Пасічинської** в незабутню пам'ять про Неї — 11 дол. на передплату "Нашого Життя" для "Бабусі"

пересилає
Ірена Левицька
з родиною

Замість квітів на свіжу могилу покійного **д-ра Дмитра Капітана** складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Анна Рубчак

Замість квітів на свіжу могилу **д-ра Дмитра Капітана** з Рочестер, Н.Й. складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині складаю щире співчуття.

Василь Шот

Замість квітів на могилу **бл. п. інж. Юліана Муссаковського**, чоловіка нашої Ольги Муссаковської, складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Лідія Бурачинська, Філядельфія

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. проф. Івана Рудакевича** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Софія М. Голь з родиною

Замість квітів на могилу **бл. п. Катрусі Горобійовської** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Нуся Сатурська
Ірена Пікова

Замість квітів на могилу **бл. п. Володимира Хоми** з Клівленду, Огайо, мужа пластунки-сеніорки Стефи Хоми складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя" а родині покійного висловлюємо щире співчуття

Нуся Сатурська
Ірена Пікова

Замість квітів **бл. п. Анни Качмарчик** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Софія і Богдан Голь з синами Богданом і Стефаном.

У світлу пам'ять моєї приятельки **Ярослави Греньків**, що померла у Вінніпезі, Канада, складаю замість квітів на її свіжу могилу 10.00 дол. на Стипендійний Фонд у Бразилії.

Марія Голуб, Каламазу, Міч.

**"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"
Return to "Our Life" Magazine, 108 Second Ave. New York, N. y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED**

Взір "Сито" Село Ульвівок, сокальщина. Рис. Ольга Трачук. Зі збірки Ірини Кашубинської.